

Nepriklausoma

Lietuva

THIS PAPER WAS MAILED
THURSDAY, January 14, 1988.

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 2 (47-ji metai) 1988 m. SAUSIO - JANUARY 14 d. * LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS * 7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220 * 50 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

(h.n.)

SOVIETAJ ŽADA PASITRAUKTI IŠ AFGANISTANO

Kremlius jau ilgoką laiką kalba apie savo okupacinių dalinių atitraukimą iš Afganistano, bet paskutiniėmis dienomis, atrodo, imasi konkrečių žygių. Netikėtai Sovietų Sąjungos užsienių reikalų ministerio Eduard'o Shevardnadze'is vizitas Kabul'an ir paties Gorbačiovo' pareiškimai, tarsi liudyti, jog Maskva nutarė savo apie 120,000 karių armiją grąžinti namo, nes karo su laisvės kovotojais nenumato laimėti. Todėl pasitraukdami sovietai laimėtų daugiaropai: 1) išiteiktų ir saviesiems namuose, nes iš Afganistano nuolat didesnis skaičius žuvusių, grįžtančių metalinėse karstų dėžėse, emė kelti vis didesnę nerimą ir nepasitenkinimą sovietijoje; 2) galėtų pasirodyti taiką mylinčiais pasaulio akyse ir ta pacia proga patenkinti JAV reikalavimus baigti Afganistano okupaciją. TASS'o agentūra todėl jau viešai kalba apie naują taikos bei pastovumo gaidynę Afganistane. Pasitraukti žadama per 12 mėnesių, nors Gorbačiovas prieš kelias dienas padarė užuominų, kad pasitraukti galbūsių įmanoma dar greičiau. Dabartinė komunistinė afganų vyriausybė tarsi su Pakistanu, ir su amerikiečiais, ir su afganų laisvės kovotojų vedais. JAV užsienių reikalų sekretorius George Shultz š.m. sausio mėn. 7 d. pranešė, kad JAV tikrai tada nustos remti laisvės kovotojus, kai bus užtikrintos, kad Sovietų Sąjunga nebeturė Afganistane jokių okupacinių dalinių ir leis afganams patiems laisvai pasirinkti tolimesnį savo šalies likimą ir valdymosi sistemą. Taip pat turėsia būti leista grįžti namo beveik trims milijonams pabėgėlių, palikusių savo kraštą dėl sovietų okupacijos. O ekonominė pagalba Afganistanui būsimi teikiama ir po to, kai Afganistano okupacija pasibaigs, nes krašto atstatymui dar būsimi reikalinga visokeriopai Amerikos parama.

SUIMTAS PRANCŪZŲ ŽURNALISTAS AFGANISTANE

Dabartinė komunistų valdžia Afganistane suėmė ir nuteisė desimčiai metų kalėjimo prancūzų žurnalistą Alain Guillu už nelegalų sienos perėjimą iš Pakistano į Afganistaną, bendravimą su priešų dali-

niais, šnipinėjimą ir dalyvavimą nelegaliuose veiksmuose prieš dabartinį Afganistano režimą. Kabul'o radijo žiniomis, minėtasis 45 metų amžiaus foto žurnalistas esą peržengęs sieną net 9 kartus, kad galėtų nufotografuoti ir nufilmuoti sukilėlių kovas. Jis taip pat turėjęs žemėlapių, kuriuose buvę pažymėta daug svarbių karinių paslapčių. Prancūzų vyriausybė paprašė žurnalistą ištremti, kad jis galėtų grįžti namo Prancūzijoje. Nuo 1979 metų gruodžio mėn. sovietinės okupacijos Afganistane yra žuvę bent 7 užsieniečiai reporteriai.

PRANCŪZIJOS PREMJEKAS SKATINĖ NUGRIAUTI BERLYNO SIENĄ

Šiuo metu besilankančiam Prancūzijoje Rytų (komunistinės) Vokietijos vadui Erich Honecker'ui, Prancūzijos ministeris pirmininkas Jacques Chirac pasiūlė nugriauti Berlyno gėdos sieną, nes ji "nuolat primenanti skaudžiai padalintą Europą." Chirac tas savo pastabas įterpė kalboje, kurią pasakė Honecker vizito Paryžiuje metu. Berlyno siena buvo išmūryta 1961 metais, kad sulaukytų vokiečių ir kitų tautų pabėgėlių, ieškančius laisvės ir žmoniško gyvenimo Vakaruose. Vakarų Berlyne tebėra kitų trijų alijantų kariniai daliniai, leidžią vokiečiams šioje miesto dalyje laisvai ir demokratiškai tvarkytis. Honecker nudavė pastabų neišgirdęs ir kalbėjo tikrai apie taiką ir nusiginklavimą. Tuo tarpu Chirac tas savo pastabas baigė šiuo kategorišku teigimu: "Ši siena yra toji realybė, kurią Europos žmonės turi nugalėti artimiausioje ateityje, nes kitu atveju, visos ateities viršūnų konferencijos, visos derybos, visos sutartys apie nusiginklavimą bus beprasmiškos".

GORBAČIOV'AS IMITUOJA PRAHOS PAVASARĮ

Aleksandras Dubček, buvęs čekoslovakų komunistų partijos vyriausybės vadovas, atsakydamas į italų komunistų laikraščio L'UNITA ilgą anketa, pabrėžė, kad jo trokštama "žmoniškumo ir žmoniško kumenizmo" reformos, buvusios gerokai panašios į tas, kurias šiandien bando įgyvendinti Gorbačiovas. Kaip žinia, tas reformas, kurios Čekoslovakijoje ir visam pasaulyje buvo ži-

nomos PRAHOS PAVASARIO vardu, sutraiskė sovietų tankai 1986 metų rugpjūčio mėnesį, nes Maskva išsigando čekų laisvės vėjo. Taip, kaip ir Vengrijoje, tasai laisvėjimo gaudas buvo užčiauptas pačioje pradžioje, nespėjus atskratyti nepakenciamo režimo, kurį tiekai Europos valstybių suktumu ir jėga primetė Kremlius.

Panašų pareiškimą parašė ir pasirašė 43 buvę Dubček'o šalininkai Prahoje, palygindami savo siekimus su Gorbačiovo' siekiamomis reformomis. Tačiau Dubček'as, nors ir palankiai vertindamas Gorbačiovo pastangas Sovietų Sąjungoje, kalbėdamas apie padėtį Čekoslovakijoje, buvo daug santūresnis ir neparodė jokio optimizmo.

KAS NAUJO KANADOJE?

Naujausieji Kanados statistikos duomenys rodo, kad Kanadoje 1987 m. gruodžio mėnesį nedarbas sumažėjo iki 8,1% (nuo 8,2%). Jau virš šešerių metų nebuvo žemesnio dirbančiųjų nuosimnio. Tačiau Quebec'o provincijoje nedirbančiųjų yra 9,7%, Montrealyje - 8,9%; abiem atvejais nuosimčiai didesni, negu praeitą lapkričio mėnesį. Žemiausias nedirbančiųjų nuosimnis yra Ontario provincijoje (5,3%), didžiausias - Newfoundland'e - 18%. Bendrai imant, nedarbas sumažėjo tiksliai Ontario ir Manitobos provincijose, visose kitose (ypač Atlanto pakraščio) provincijose nedarbas padidėjo.

Paskutiniai viešosios nuomonės įstaigų apklausinimo rezultatai ir vėl liūdni konservatoriams - su 28% populiarumo. PC partija vėl atsidūrė trečioje vietoje. Pirmoje yra liberalai, antroje - NDP. Maždaug prieš mėnesį konservatoriai buvo pirmą kartą iškopę į antrą vietą.

Kanados užsienių reikalų ministras J. Clark pasirašė sutartį su Ottawa atvykusiu JAV užsienių reikalų sekretorium G. Shultz'u. Sutartyje numatoma, kad ateityje JAV ledlaužiai, prieš plaukdamas į Arktikos vandenį, turės gauti Kanados leidimą. Tokio leidimo nereikės tačiau JAV karo laivams, nes JAV nesutiko pasirašyti sutarties, kuri pripažintų Arktikos vandenį Kanados teritoriniais vandenimis. JAV nuomone, Arktikos vandenys yra tarptautiniai vandenys. Kitos sutartys suderinamos. Kanados ir JAV kovą prieš teroristus ir kai kurių kriminalinių kalinių ištrėmimą kitan kraštą.

G. Shultz'as patvirtino, jog JAV prezidentas R.

1923 m.,

sausio 15 d.

KLAIPĖDOS Kraštas prisijungė prie nepriklausomos Lietuvos valstybės.

NETEKOME GABAUS ŽURNALISTO ALGIMANTO ASTAŠAČIO

Floridoje, praeito gruodžio 31 d. mirė Algimantas Astašaitis - Algimantas, ilgametis "NL" bendradarbis, turėjęs pastovią skiltį mūsų puslapyje. Buvo gimęs Kaune 1925 m., ten baigė gimnaziją ir studijavo lituanistiką Pabaltijoje. Ilgus metus gyveno JAV Detroito mieste.

Reagan'as stengsis padaryti viską, kad pasirašytoji JAV-Kanados prekybos sutartis būtų JAV kongreso patvirtinta kiek galima greičiau. Betgi ir Kanadoje ir JAV dėl šios sutarties girdisi labai daug neigiamų balsų. Kanadoje, apklausinėjus žmones, apie 80% pasisakė apie sutartį nedaug žiną, nes jos turinio nei pats Mulroney, nei jo vyriausybės nariai nėra pakankamai paaškinę savo krašto piliečiams.

KADA MINIMI LIETUVIAI IR LIETUVA

THE GAZETTE, Montrelio vienintelis anglų kalba spausdinamas dienraštis, š.m. sausio mėn. 9 dienos numeryje atspausdino net antrame puslapyje Reuters agentūros žinutę apie Saulių Baltrimą, kuris esąs Klaipėdoje pasigėręs užmušė 5 pingvinus, laikytus to miesto akveriume. Jis ten tarnavęs sargu. Apie tai rašanti SOVIETSKAJA LITVA. Už tai jisai buvęs nubaustas 17,000 (parašyta dolerių, tikriausiai, rublių) bauda ir penkiais metais kalėjimo. Parašyta, kad tai įvyko Lietuvoje, Baltijos respublikoje ir kad sovietai pradėsią kovą su girtuokliavimu, nes kasmet dėl jo žūva apie 40,000 žmonių.

Straipsnelis atspausdintas tuojuo po straipsnio apie riaušes Izraelio okupuotose palestiniečių žemėse. Jose jau žuvę bent 24 palestiniečiai. O apie lietuvių pasipriešinimą sovietinei okupacijai ar pačios Lietuvos likimą kasmet pasirodo vos viena kita skurdi užuomina.

KLAIPĖDA - MIESTAS BE BAŽNYČIŲ

/ Nuotr. iš "Lietuvos Pajūris" Nr.71/.

PRANEŠA KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

KARO NUSIKALTĖLIŲ TEISMAI KANADOJE

Neseniai spaudoje buvo pranešta, kad Kanados valdžios pareigūnai, ruošdamiesi karo nusikaltėlių teismams Kanadoje, jau pradėjo rinkti paliudijimus iš Čekoslovakijoje ir kituose komunistų valdomuose kraštuose gyvenančių liudinkų apie Kanadoje gyvenančius įtariamus karo nusikaltėlius. Atrodo, kad Kanados valdžia netrukus pasirašys sutartis su tais kraštais ryšium su liudijimų rinkimu. Norima iš anksto užsitikrinti, kad tose sutartyse būtų įtrauktos apsaugos, garantuojančios tikslų tų liudijimų perdavimą pagal Kanados įstatymus, kad jie galėtų būti naudojami Kanados teismuose. Tokiam užtikrinimui teisėjas J.Deschenes rekomendavo, kad Kanados valdžia parūpintų nešališkus vertėjus ir kad visi žodiniai liudijimai būtų užrašyti ir patvirtinti.

KLB Krašto valdyba palaiko tas rekomendacijas ir ragina visus lietuvius pasirašyti korteles, kurios buvo išsiųstos visoms apylinkėms, raginant min.pirm-ką Brian Mulroney jas įtraukti į pasirašomas sutartis. Kanados valdžia jau apkaltino vieną asmenį vengrą, ir manoma, kad netrukus seks ir kitų apkaltinimai.

KANADOS BALTIEČIŲ FEDERACIJOS METINIS SUSIRINKIMAS

Įvyko Latvų Centre, Toronte, 1987 m.lapkričio 29 d., kurio metu buvo išrinkta nauja valdyba dviejų metų kadencijai. Ją sudaro: pirmininkė - Joana Kuraitė-Lasienė, vice-pirmininkai - Vytautas Bireta, Roy Paluoja ir Alberts Upešlācis, sekretorė dr. Marija Arštikaitytė-Uleckienė, išdininkas Janus Raudkivi ir narys Guntis Silins.

Susirinkimo metu labai įdomią kalbą pasakė neseniai iš Afganistano grįžęs jaunas latvis žurnalistas Atis Lejnis, dabar gyvenantis ir dirbantis Švedijoje. Jis jau du kart yra buvęs Afganistane stebėti ir aprašyti politinę bei karinę padėtį, ypač kas liečia baltiečių jaunuolių dalyvavimą okupacineje Sovietų armijoje.

Naujos KANADOS BALTIEČIŲ FEDERACIJOS valdybos pirmame posėdyje praeitų metų gruodžio 16 d. Priskelimo Parapijos patalpose buvo svarstoma visa eilė pavasariui pramatytų renginių: Baltiečių Vakarų Ottawoje, antrasis Baltiečių Simpoziumas ir Ištrėmimų minėjimas.

Buvo pranešta apie baltiečių laiškų vaju baltiečių konsulų Kanadoje reikalui ir kad Kanados valdžia ruošiasi apkaltinti daugiau asmenų karo nusikaltimais, jų tarpe ir baltiečių.

AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VEIKLAI:

1987 m.solidarumo mokesčiai: Hamiltono Apylinkės valdyba - \$400; Montrelio Apylinkės valdyba - \$200; Ottawos Apylinkės valdyba - \$180; Windsor'o Apylinkės valdyba - \$50. Vasario 16-tos minėjimo proga Montrelio Apylinkės valdyba - \$300; \$ 20,- G.Stauskienė /Toronto/.

Kultūros muziejui aukojo torontietės: \$1.000 - V. Demikienė; \$100,- F.Klimienė.

KLB Krašto valdyba labai dėkoja jos veiklos rėmėjams.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 20
Rėmėjo – \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra; gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

IŠ LKB KRONIKOS, NR. 73

VILNIUS. 1986 m. gruodžio 16 d. Vilniaus KGB tardytojas V.M. Sokolovskis tardė Inetą Tamošiūnienę. Klausinėjo, ar pažįsta Gediminą Jakubčionį, nuo kada pažįsta, kaip gali G. Jakubčionį apibūdinti. Į šiuos klausimus tardomoji atsakė: "Jis labai gabus specialistas, baigęs Maskvos Baumano aukštąją technikos mokyklą, kur net ištotti nepaprastai sunku. O baigė dar su raudonu diplomu. Enimse jis buvo padaręs tris išradimus".

Toliau čekistas domėjosi G. Jakubčionio veikla "Blai-vybės draugijoje". Tvirtino, kad G. Jakubčionis draugijos narių tarpe platino pagrindinę literatūrą. Tardomoji visa tai kategoriškai paneigė. Į tai čekistas Sokolovskis atsakė: "Mes tiksliai žinome, kad Jakubčionis jums netgi i namus atnešdavo pagrindinę literatūrą tiesiai iš dauginimo bazės". "Na, žinote, gerbiamasis, šito tai jau per daug! Pamanykit, jie tiksliai žino! Kas darosi mano bute težino tik sienos! Jeigu žmogus ateina pas mane su dideliu krepšiu, tai anaipat! nereikia, kad aš žinau, kas jame yra? O aš nesu įpratęs kraustyti savo svečių krepšius! Taigi, jūsų įrodymai - muilo burbulas!" - atsakė tardomoji. Tamošiūnienė atsisakius kalbėti apie G. Jakubčionio veiklą, čekistas ėmė grasinti: "Negadinkit su mumis santykių! Jūs turite pagrindo mūsų nemėgti! Mes žinome kieno Jūs duktė, bet mes tikrai nenorime Jums nieko blogo. Jūs gera inžinierė; darbe apie Jus puikiai atsiliepią ir nesinorėtų, kad dėl Jūsų užsispyrimo, po 20 metų inžinierinio darbo, Jūs turėtumėte nemalonumų - juk visur dabar mažinami etatai - o Jūs turite du vaikus, neįsivaikėję kooperatinio buto mokestis, vyras invalidas - be to, mes žinome, kur jis dabar ir jį galim ten užlaikyti... Turbūt iš tėvelio nemažai girdėjote apie Mordavijos grožį - gal ten norėtumėt ir pabūvoti? O kaip vaikai! - "Manau gerbiamasis, kad šaliai reikalinga darbo jėga ir ji vaikus užaugins. O geri inžinieriai, net lageriuose reikalingi. Beje, mano tėvas net lageryje inžinierium dirbo. Po to,kai nemokšų suprojektuotas geležinkelis su-by-rėjo, atsiminė, kad sėdi specialistas. Galit manęs ne-santazuoti! - atkirto Tamošiūnienė ir paprašė negaišinti laiko tuščiais klausimais. 12 val. tardymas buvo baigtas.

VILNIUS. 1986 m. gruodžio mėn. 16 d. KGB būstinėje buvo tardoma Jovita Niūniavaite. Ją tardė čekistas Kalakauskas. Jis klausinėjo, ar pažįsta Gediminą Jakubčionį, tvirtino, kad pokalbis nebus panaudotas teisme, kad ne bus rašomas protokolas. Klausinėjo, kada ir kur su juo susipažino, ar neduodavo jai kokios nors literatūros, o gal ji jam ką duodavo padauginti? Atsakė, kad nei jis, nei ji jokios literatūros vienas kitam neduodavo. Nepatenkintas pokalbio rezultatais čekistas Kalakauskas grasi-no, jog prisidengę etatų mažinimu, čekistai gali J. Niūniavaite išmesti iš darbo.

KAPČIAMISTIS. (Lazdijų raj.). 1987 m. vasario 19 d. Gintautas Sakavičius, gyvenantis Kapčiamiestyje, buvo iškviestas į VSK būstinę Vilniuje pas tardytoją Buzinską. Prokuroro pavadojojas Bakučionis ir tardytojas Buzin-kas teiravosi, ką G. Sakavičius žinas apie "LKB Kroniką". Jaunuoliui atsakius neigiamai, pareigūnai jam pateikė kaž-kokią literatūrą ir vertė prisipažinti, kad tai jo. G. Saka-vičius tai neigė. Jaunuolis buvo tardomas daugiau kaip 6 valandas. G. Sakavičius po apklausos protokolu nepasirašė.

VILNIAUS SAUGUMAS: "VASARIO 16-tąją JOKIOS DEMONSTRACIJOS NEBUS"

LIC praneša, kad Vilniaus saugumas tardymo metu ispėjo Petrą Cidziką, dalyvavusį demonstracijoje Rygoje, Latvijos nepriklausomybės dieną, kad panašus reiškinys Vasario 16-tąją Vilniuje yra griežtai draudžiamas. Ci-dzikui grėsia ir pakartotinas priverstinis psichiatrinis gydymas.

PRANEŠA ELTA

ALGIMANTO IR TEOFILIJOS VAIŠNORŲ PERSEKIOJIMAS

Šių metų gruodžio 3 d. pas filologijos mokslų kandidata Algimantą VAIŠNORĄ i namus atvyko trys moterys, pasisakė esančios iš penkių butų eksploatacijos tarnybos, norinčios pasikalbėti dėl jo dalyvavimo rugpjūčio 23-čios dienos demonstracijos Vilniuje ir lapkričio 18 d. Latvijos Nepriklausomybės 69-tųjų metų minėjimo Rygoje, o taip pat dėl būsimos Vasario 16-tosios demon-stracijos. Vaišnoras atsakė jas išileisti i butą, ar kalbė-ti šia tema.

Šių metų gruodžio 9 d. pas Vaišnoro žmoną Teofiliją, dirbančią Vilniaus pieno kombinate pameistre, atvyko KGB darbuotojas, kuris nesiteikė prisistatyti pavarde, bet klausinėjo kur dirba jos vyras, ar parneša namo visus uždirbtus pinigus ir maždaug kiek.

Priekaištavo, kad rugpjūčio 23 d. jis su vaikais daly-vavo demonstracijoje prie Adomo Mickevičiaus paminklo, minint Molotovo-Ribbentropo pakto metines. Jos vyras

Algimantas elgėsi labai agresyviai. Jos, kaip žmonos, pareiga sudrausmint savo vyrą.

Vyturio leidykla, inspiruojama KGB, "drausmindama" Algimantą Vaišnora už dalyvavimą rugpjūčio 23-čios demonstracijoje, išbraukė iš išspausdinto 1988 metų lite-ratūros išleidimo plano jo verstą iš italų kalbos Džiova-nio Vergos romaną "Kalnų Karbonarai".

PASAULIO INFORMACIJOS PRIEMONIŲ DARBUOTOJAMS IR GEROS VALIOS ŽMONĖMS ATVIRAS LAIŠKAS

Pasklido gandai, kad aš dažnai skambinanti į Vatika-ną ir dėstanti pretenzingsus pasiūlymus ar reikalavimus. Ryšium su tuo turiu pareikšti, kad į Vatikaną ar kam kitam už Sovietų Sąjungos ribų niekada pati nesu skam-binusi ir iš Vatikano man niekas niekada neskambino. Telefoninius pasikalbėjimus su užsieniui turėjau tik tais atvejais, kai iš užsienio kas nors paskambindavo man.

Dezinformacija labai senas blogų žmonių išradimas, naudojamas ir mūsų dienomis, norint ką nors apsmėižti, sukompromituoti, apgauti, suklaidinti. Apie mane labai platus ir intensyvus dezinformacijos paskleidimas pasaulyje rodo, kad kažkas galingas labai nori mane sukompromi-tuoti. Ar tik ne KGB tai darbas? Nes išskyrus KGB man niekas nėra grasinęs ką nors blogo padaryti.

Nijolė Sadūnaitė, 1987 m. gruodžio 24 d.
Vilnius.

IŠTRAUKOS IŠ BALIO GAJAUSKO LAIŠKO, RAŠYTO IŠ NUTRĖMIMO ČMIKANE Š.M. GRUODŽIO 8 d.

Savo žinių alki malšinu iš įvairių šaltinių. Platėja mano akiratis. Dar labiau praplatės, kai atvažiuos žmona Irena. Ji gauna atosotogų nuo gruodžio 20d. iki sausio 10 dienos. Laukiu jos...

Visai teisingai rašei, niekas gero nelaukė Lietuvoje, tačiau gero ir nereikia laukti: valdžia nepesikeitė. Ma-nau, kad tie patys asmenys sėdi svarbesniuose kabinetuo-se. Žinau, kad vietoj Griškevičiaus pastatė Songailą. Tai neesminis reikalo, o taktinis. Be to, ne jie valdo, o jais valdo. Jie yra tik rankos, kuriomis pasiekia ką nori. Aš visą gyvenimą iš jų nieko nelaukiu.

Padėtis dabar idomesnė, negu anksčiau buvo. Ją rei-kia atidžiai analizuoti. Lapkričio 19 d. mane pakvietė prokuroras. Jis pasakė, kad valdyba Chabarovske parei-kaavo skubiai atsiųsti mano charakteristikas iš darbovie-tės ir milicijos. Prokurorui nesakė dėl ko reikia charak-teristikų. Be to, prašė patvirtinti, kad mane sumušė la-geryje. Ką tai reiškia, sunku pasakyti.

Dabar pas mus šala. Vėjai įsisuko į miestelį, kaip gyventojai tvirtina, tas vėjas pūs iki pavasario; apie pusantro mėnesio nesustoja. Kelis kartus siautė pūgos. Į lauką mažai kas išeina, eina tik ten, kur neišvengiama. Aš retai išeinu į lauką. Jeigu išsiruošiu, tai stengiuosi kuo daugiau reikalų sutverkyti. Taip visą laiką skaitau ir rašau...

Draugų neturiu. Dirbu sargu. Gyvenu kambaryje vie-nas. Kaip toliau seksis gyventi- nežinau. Vienam labai gera gyventi. Mūsų prastas bendrabutis labai blogai pa-statytas. Tik laimė, kad gerai šildo centralinis apšildy-mas. Bendrabutis duoda lovą, patalinę, virdulį ir kibirą. Visa kita ieškoti pats! Kai ką gali nusipirkti. Paveldėjau kelias kėdes, sukaltą iš lentučių staliuką, susiradau me-dinę spintelę, ant jos ir rašau. Gyvenu, kaip geležinkelio stotyje ant lagaminų...

Tokia ruotaika. Tvarkeusi tik kas būtinausia...
Sudiev. Balys.

BOGUŠIO POKALBIS SU KGB VADOVU

Iš Lietuvos gautas pranešimas apie be atvangos perse-kiojamo patrioto bei rugpjūčio 23 dienos demonstracijos dalyvio Vytauto Bogušio ir KGB vadovo Eduardo Eisman-to pokalbį. Bogušis buvo iškviestas į KGB būstinę rugsėjo 17 d. Jų pokalbis užtruko dvi valandas.

Bogušis išreikšė savo nusistebėjimą, kad kagebistai rugpjūčio 28 d. išdriso sumušti keletą lietuvių patriotų. Į tai atsakydamas Eismantas net tris sykius pakartojo: "Geriau vieną kartą gaut mušt, negu šešerius metus sėdėt!" Jis kamantinėjo Bogušį, kodėl sis pasirašė rugpjū-čio 5 d. kreipimąsi į lietuvių apie rugpjūčio demonstra-ciją, kurią "suorganizavo Vakarai". Eismantas taip pat do-mėjosi, kada Bogušis vėl ruoš demonstracijas ir paminė-jo vasario 20 d. datą. Į tai Bogušis atsakė, kad jis kiek-vienais metais vasario 16 d. eina į Rasų kapines ir pade-da gėlių ant Basanavičiaus kapo. Paklaustas apie ateinan-čių metų rugpjūčio 23 d., Bogušis atsakė, kad jis tą dieną padės gėlių prie Mickevičiaus paminklo Vilniuje. Visa tai jis darysiąs viešai ir net iš anksto paskambin-siąs Eismantui.

Tada Bogušis paklausė ar KGB smurtu rugpjūčio 28 d. susidomės prokuratūros ir teisėtumo organai. "Ne", atkirto Eismantas, "tai jums bus pamoka už demonstra-ciją ir už ateityje rengiamas". Toliau sekė toks dialogas:

Bogušis: "Nei KGB, nei Lietuvos CK nepersitvarkė, vado-vaujamas stalininiais principais. Tai aiškiausiai matyti iš laikraščių. Centrinė (Maskvos) spauda kur kas objektyves-nė, o mūsų tesugeba perspausdinti kai kuriuos straipsnius su pigiais komentarais. Aišku, kad Lietuva, didelės Sovie-tų Sąjungos provincija ir aš tvirtai tikiu, jeigu Gorbačiov' as išsilaikys valdžioje bent penkerius metus, Vilniuje bus pastatytas Hitlerio-Stalino aukoms paminklas ir viešai bus paskelbti slaptieji Molotovo-Ribbentropo dokumentai".

Eismantas: "Jeigu pasirinkai revoliucionieriaus gyvenimą, sėdėsi - ir greitai. Medžiagos užtenka. Turi daug perspė-jimų už antisovietinę veiklą. Gerai pagalvok! Pagalvok apie šeimą, normalų gyvenimą. Na, kas ta Sadūnaitė? Fanatikė, vienuolė, nieko ji neturi, ją galima suprasti. Ją tik kalėjimas pataisys. O tu? Jaunas žmogus ir veržiesi į lagerį. Terleckas, suprantama, jo visas gyvenimas kalė-jimai. Gerai pagalvok!.. Bogušis, tikiuosi šio pokalbio nepasakosi Sadūnaitė? Terleckiui gali, jis tavo draugas. Bet kas tavę riša su Sadūnaitė? Jinai tuoj pat pranes Klimaičiui, užsieniui, man bus nemalonu".

Bogušis atsakė pasakosiąs visiems - juk dabar viešuma. Eismantas perspėjo "nieko neiškraipyti, nes bus blogai. "Nematom tikslo iškraipyti", kalbėjo Bogušis, - o ką kalbės kiti, neatsakau".

Prix des communautés culturelles 1988

Gouvernement du Québec
Ministère des Communautés culturelles
et de l'Immigration

La ministre des Communautés culturelles et de l'Immigration annonce l'ouverture de la période des mises en candidature pour l'attribution du Prix des communautés culturelles 1988 doté d'une bourse de 15 000 \$.

Le Prix est accordé à une personne qui, par son travail ou son engagement communautaire, aura contribué de façon notable à la préservation, à l'enrichissement, à une meilleure connaissance d'une ou de plusieurs communautés culturelles du Québec, et au rapprochement de l'une ou plusieurs de celles-ci à la communauté francophone.

Candidature
Les personnes qui désirent proposer un candidat ou une candidate doivent remplir un dossier de candidature et le faire parvenir **avant minuit le 19 février 1988** à l'adresse suivante:
Secrétariat du Prix des communautés culturelles
Ministère des Communautés culturelles et de l'Immigration
355, rue McGill, bureau 7.10
Montréal (Québec)
H2Y 2E8

Des renseignements peuvent être obtenus en communiquant avec le Secrétaire du Prix (514) 873-5036 ou aux bureaux de Communication-Québec.

Québec

Parlamento Rūmuose Ottawoje 1987.XI.17 d. iškairės: Irena SKUODIENĖ, Parlamento narys Andrew WITER ir Vytautas SKUODIS.

Nuotr. J.V. Danio

IŠTRAUKOS IŠ VYTAUTO SKUODŽIO STUDIJOS

Ištraukos iš Vytauto Skuodžio studijos "Dvasinis geno-cidas Lietuvoje", dėl kurios jis buvo pasodintas į lagerį, pasiekė Lietuvių Informacijos Centrą. Ši studija pateikia statistinius duomenis apie ateistinius leidinius sovietų okupuotoj Lietuvoj. Išleistus 36 metų bėgyje, nuo 1940-ligi 1976 metų.

Studijų išvadoj nurodoma, kad sovietų akimis visuo-menės ydos yra 10 kartų mažiau pavojingesnės už religi-ją. Tam laikotarpyje sovietinėj spaudoj pasirodė 7057 anti-religinės publikacijos: šlykščios, puolancios, žeminan-čios kunigus, religiją, tikėjimą. Išleista 509 ateistinės knygos, daug brošiūrų ir straipsnių.

Štai keleta statistinių išvadų, sudarytų Skuodžio, iš sovietinių šaltinių:

Už girtavimą religija pavojingesnė 26 kartus.

Už nepilnamečių nusikaltamumą religija pavojingesnė 80 kartų.

Už jaunimo moralinį pakrikimą religija pavojingesnė 94 kartus.

Už šeimų griuvimą religija pavojingesnė 113 kartų.

Už chuliganizmą religija pavojingesnė 160 kartų.

Skuodžio surinktais duomenimis, sovietai žymiai mažiau dėmesio skyrė socialiniams-geodoroviniams klau-si-mams savo leidiniuose, palyginus su anti-religine pro-paganda, pvz.:

Prieš girtavimą temom skirta tik 272 publikacijos (26 kartus mažiau, negu prieš religiją).

Abortams skirta tik 7 publikacijos.

Šeimų irimui skirta tik 63 publikacijos.

Jaunimo seksualiniam auklėjimui skirta tik 76 publi-kacijos.

Vaikų nusikalstamumui skirta tik 43 publikacijos.

Narkomanijai skirta tik 9 publikacijos.

Rūkymui skirta tik 40 publikacijos.

O prieš Dievą skirta 7057 publikacijos (religija laiko-ma pavojingesnė už visas žmonių ydas).

Tik ką gautomis Lietuvių Informacijos Centro žinio-mis, nuo rugpjūčio 23 d. pagal slaptus, bet patikimus duomenis yra įsakyta Lietuvoj sustiprinti ateistinių auklė-jimą 3-4 kartus ir taip pat prislopinti tautinį klausimą. Rugpjūčio 23 dieną Vilniuje įvyko Stalino-Hitlerio aukas prisiminti neturinti precedento demonstracija, kurios metu iškilo Lietuvos nepriklausomybės ir religijos perse-kiojimo klausimai.

/LIC/

APIE LATVIŲ "HELSINKI 86".

Į Vakarus ištremti latvių žmogaus teisių gynybos grupės "Helsinki 86" nariai Austrijos sostinėje V i e - n o je surengtoje spaudos konferencijoje pareiškė, kad likę Latvijoje šios grupės nariai yra pasiryžę ir ateityje rengti viešas demonstracijas, nors sovietinis saugumas bando užkirsti kelią tolimesnei "Helsinki 86" grupės veik-lai. Raimonds B i t e n i e k s, 43 m.amžiaus ir Ja-nis B a r k a n s korespondentams pareiškė, kad viešos demonstracijos tikslas yra atkreipti pasaulio dėmesį į Latvijoje vykdomus pagrindinių žmogaus teisių bei lais-vių pažeidimus. / "E.L."/

EMIGRANTŲ ANTPLŪDĮ KANADON PRISIMENANT

/ V e r t ė V. A. J. /

Kuomet Kanada šventė 1967 metais savo šimtmečio jubiliejų, daug apsurkrių jos mažumų - jų tarpe ir lietuviai - pasinaudojo proga išgauti finansinę paramą išleisti monografijai apie savo atsiradimą šioje svečioje žemėje. Mes turėjome laimės dr. Mildos Danys t e s dėka susilaukti dar papildomos studijos apie save: D.P. LITHUANIAN IMMIGRATION TO CANADA AFTER THE SECOND WORLD WAR. 1986 - dar plačiau apskančios pokarinės ateivių bangos naujakurstės rūpesčius bei vargelius.

[domu ir nelaukta pastebėti, kad ši tema sudomino ir kanadietį žurnalistą Barry Broadfoot, kuris jai paskyrė pustrčio šimto puslapių veikalą, pavadintą The Immigrant Years; from Europe to Canada, 1945-1967. Taip reikšmingas jam pasimatė Kanadai tas europiečių antplūdis, pasireiškęs nelygiom bangom. Ilgą laiką vertėsis žurnalizmu - 26 metus- Barry Broadfoot yra pasirinkęs savo studijų objektu vadinamąją "oral history", atsiieit istorinės medžiagos kaupimą iš gyvų liudininkų lūpų. Pirmoji jo knyga buvo 1972 metais išleistas veikalas "Ten Lost Years". Jį netrukus sekė kiti - The Pioneer Years, Years of Sorrow, Years of Shame, My Own Years, The Veteran Years. Visuose juose jaučiama, pasak kritikų, pastanga "neapvalint kampų", neužglostyti valdžių ir kai kurių žmonių grupių padarytų ateiviams skriaudų.

Tą patį sąžiningumą skaitytojas pajunta ir aptariamojoje knygoje The Immigrant Years. Nors joje nėra lietuvių tautybės žmonių pasisakymų, visa kita, kaip sandūra su nauja aplinka bei žmonėmis, darbo suradimo rūpesčiai, ateivių eksploatacija, diskriminacija jų atžvilgiu, pilietybės įsigijimas, apsipratimas naujojoje tėvynėje - visa tai nepaprastai panašu, bendra visom emigrantų grupėm. Užtat knyga skaitosi labai lengvai. Vienintelėm emigrantėm, kurių padėtis buvo kiek skirtinga, buvo Karo sutuoktinės (War brides), kareivėlių žmonos ar mylimosios, bet ir tai dažnai jų pasipasakojimai skamba labai "dypukiškai".

Kas žinotina apie prieškarinę Kanadą, jos laikyseną ateivių atžvilgiu? Atsakymas - nelabai gražūs dalykai. Imigracija šian kraštan buvo pasibaigusi dėl siaučiančios ir neįveikiamos tada depresijos, apie 1930 metus. Pirmoji ateivių banga, atkilusi šimtmečio pradžioje, ir antroji - atvykusi 1920 metų dekadados pradžioje buvo abi asimiliuotos, suvirškintos. Iš viso, tais laikais Kanados gyventojai buvo pasiskirstę į dvi stambias grupes - anglių ir prancūzų. Kitos tautinės mažumos, visos bendrai paėmus, tesudarė vos 20% krašto gyventojų. Žmonės būgštavo, kad užplūdusios ateivių iš Europos gausios sugriautų pusiausvyrą. Krašte, tarp kitko, tuo metu tebuvo vos 11.115.000 gyventojų.

Bet ne vien rasizmu tenka paaiškinti 1946 metų Gallup Poll apklausinėjimo duomenis. Tada 46% pareiškė, kad jie nepageidauja n a u j ų b r i t ų ateivių, o 61% pasisakė p r i e š imigrantus iš Europos kraštų. Nežiūrint, kad II-jo Pasaulinio Karo dėka Kanada išklimpo iš depresijos ir išvystė nepaprastą pramonę, žmonės būgštavo, kad bus atleista iš karo pramonės 900.000 asmenų ir jie nerasia sau darbo.

Žinoma, buvo tada ir kitokių nuomonių. Žemės ūkis buvo, sakysim, sritim, kurioje stigo darbo jėgos. Net karo metu fermeriai skundėsi ir dejavo, nors tuo laikui jiems vergavo virš 15.000 vokiečių ir apie 13.000 kanadiečių pasifistų (conscientious objectors). Buvo ir šiaip visur visokių prastai apmokamų, pavojingų sveikatai, darbų (restoranuose, skalbyklose, siuvyklose). Tai šen, tai ten "išvietintieji asmenys" puikiaisiais jiems tiko, juo labiau, kad šių esminių rūpesčių buvo atsidiūrti laisvėje. Netrukus jie patirs, kad kurtis naujame krašte ne taip paprasta.

Tenka pripažinti, kad Kanados valdžia išvystė imigracijos planą labai pamažėli ir begaliniai nuosekliai. Visų pirma prasidėjo profesionaliai paruoštų specialistų ateivių perkėlimas. Ontario provincijos premjeras perkėlė be jokio vargo lėktuvais 7.000 britų su šeimomis darbams Ontario provincijos fabrikuose. Atsargi liberalų valdžia, vadovaujama ministerio pirmininko MacKenzie K i n g'o, praeiškė, kad pirmenybė būsimanti teikiama pirmoje vietoje britams, po jų - skandinavams ir olandams. Kiek vėliau į tą kategoriją buvo priskirti ir prancūzai. Visi kiti buvo laikomi antraeiliais imigrantais (second priority). Apytikriai, milijonas britų piliečių atvyko Kanadon tarp 1945 ir 1967 metų.

Su jais nebuvo jokio vargo. Jie kalbėjo angliškai. Dažnai buvo pasiturintys. Daugumoje atvejų jie turėjo patirtį fabrikų ir administracijos darbuose. Kai kurie turėjo giminių, draugų. Atsiet, prieglobstį, pastogę, patarimus kaip susirasti padoresnį, pelningesnį darbą. Ne jiems ilgos darbo valandos, ne jiems ūkio darbai, sunkūs darbai. Dauguma jų įsikūrė miestuose.

Pradedant 1950 metais imigracija paspartėjo ir vis daugiau ateivių atskrido lėktuvais, užuot plaukė laivu. Pakito ir jų profesinė sudėtis. Jeigu 1950 m. turinčių profesiją ir administracinę patirtį emigrantų nuošimtis buvo 4%, tai 1957 m. jis pakilo iki 11%. Metai po metų ta proporcija kito ir 1967 metais lauko ir nekvalifikuotų darbininkų tebuvo vos 6%, tuo tarpu kai specialistai sudarė 80%.

Iš apytikriai 2.500.000 imigrantų, atkeliavusių tarp 1945 ir 1967 metų, trečdalis buvo iš Anglijos. Jie tikėjosi rasią čia visai panašų kraštą kaip jų gimtinę. Tikrumoje aptiko tik dalinai panašų. Vėlesniau, kai kurie emigrantai atvažiavo, kadangi juos buvo paveikę savo laikais draugai ir giminės, girdami naująją tėvynę. Kiek tačiau jų atvažiavo amerikietišku filmų poveikyje? Niekad neteks sužinoti taip pat, kiek iš jų pasuko į JAV, kartą čia "suamerikonėję".

VIII (b. d.)

DP: Lithuanian Immigration to Canada after the Second World War - by Milda Danys; išleido - Multicultural Society of Ontario, 351 psl. 40 iliustracijų. Baigiama išspauduoti. Iliko tik minkštasis viršelis. Galima gauti pas leidėją arba: J.V. Danys, 1681 Ainsley Dr. Ottawa, Ont. K2C 0S8, \$20. (pasirūpinti išlaidos įskaitytos).

1988. I. 14

Stalino Valdžios Paslaptys

Aleksandr Orlov
/ tęsinys /

Stalinas norėjo, kad Bucharinas, tas artimas Lenino draugas ir jo pagirtas mokinys, prisipažintų, jog 1918 metais Lietuvos Brastos sutarties su Vokietija sudarymo metu, jis organizavo samokslą Leninui nužudyti. Bucharinas tam ilgai priešinosi, tačiau žiaurus inkvizicijos metodai ir grėsinė, nukreipta prieš jo žmoną ir vaiką, jį pagaliau privertė prisiekti tą baisų kaltinimą. Vieną naktį, po ilgų valandų kankinimo, Bucharinas sutiko pasirašyti prisipažinimą.

Tačiau porai dienų praėjus, kai Bucharinas pareikalavo pasirašyti galutinį jo parodymo projektą, Stalino asmeniškai pataisytą ir pakeistą, jis buvo pritrenktas pamatęs, kad jo pareiškimas dabar buvo surašytas ta prasme, jog jis įtarė Leniną buvus Vokietijos agentu. Dėl šio naujo posūkio Bucharinas liovėsi buvęs atsargus. Jis kategoriškai atsisakė tai pasirašyti. Jis šaukė šaukė, kad Stalinas nori prikelkti palaidotą seną šmeižtą, jog Leninas buvo Vokietijos generalinio štabo agentas ir tuo pačiu pasodinti Kevoliucijos tėvą į kaltinamųjų suolą.

Dar kartą NKVD turėjo nugalėti Bucahriną. Tai atsiekti dabar buvo sunkiau. Iki galo Bucharinas nesutiko atnaujinti senąjį kaltinimą, kad Leninas buvo vokiečių agentas. Stalinas nusileido.

Teisme Bucharinui jau nebereikėjo prisiekti kaltinimo, kad jis ruošė samokslą Leninui nužudyti. Jis tik pasakė, kad norėdamas išvengti Lietuvos Brastos sutarties su Vokietija sudarymo, jis siekė suimti Leniną 24 valandų laikui. Prokuroras Višinskis jo paklausė:

- Bet jei Vladimir Iljič (Leninas) būtų pasipriešinęs areštui?

Bucharinas atsakė:

- Bet juk Vladimir Iljič, kaip žinote, niekad nėjo į ginkluotus konfliktus. Jis nebuvo peštukas.

Nors Bucharinas paneigė, kad jis buvo vokiečių šnipas ar būtų dalyvavęs Kirovo nužudyme, jis vis dėlto laikėsi taip, lyg stengdamasis išgelbėti savo gyvastį ir gauti kiek vilties pasimatyti su savo žmona ir vaiku. Jis save apibūdino "niekingu fašistu", "socialistinės tėvynės išdaviku" ir net gynė Maskvos bylas prieš užsienio spaudos kritiką.

Trečiojoje Maskvos byloje buvo 21 kaltinamasis ir visi, išskyrus tris, buvo sušaudyti. Bucharinas buvo vienas iš tų trijų. Kalinius šiai bylai paruošė trys NKVD tarnautojai: Zakovskis, Frinovskis ir Bermanas. Jų patirtis padarė grėsmė Stalino valdžiai. Tačiau jie negalėjo būti tučtuojau sulikviduoti, mat jie dar visai neseniai buvo vadinami "tikraisiais partijos sūnumis", tuo metu, kai jų mažiau laimingi kolegos tardytojai buvo sulikviduoti per enkavedistų valymą. Todėl Stalinas juos "pakėlė" iš NKVD į kitus vyriausybės postus, iš kur jie dingo, nepalikdami mažiausio pėdsako.

Stalinienės tragedija

Didžioji sovietų žmonių dalis pirmą kartą sužinojo, kad yra tokia moteris, vardu Nadiežda Aliliujeva, kai ji 1919 m. lapkričio mėnesį mirė, ir jos kūnas buvo lydimas per Maskvos gatves su tokia grandiozine procesija, kuri primena Rusijos carienės laidotuves.

Stalinas vedė Nadieždą Aliliujevą 1919 m. Tada jai buvo 17-ka metų, o Stalinui - 40. Ji mirė tebūdama 30 metų amžiaus. Kiekvienas suko sau galvą, nuo ko ji

mirė? Tačiau Stalinas nedavė jokio viešo pranešimo apie jos mirtį. Todėl užsienio žurnalistai Maskvoje, neturėdami oficialių žinių, perdavė užsieniui du gaudų, kuriuodu sklido sovietų sostinėje: Aliliujeva buvo užmušta per nelaimingą automobilio katastrofą arba mirė nuo aklosios žarnos uždegimo.

Tik daug vėliau Stalinas paleido į apyvartą savo asmenišką versiją, pagal kurią jo žmona Nadiežda susirgo, pasveiko ir tada, nepaisydama gydytojo išėjimo, išėjo laukan - nuo to jai atkrito liga ir ji mirė.

Kodėl Stalinas negalėjo pasakyti be jokių smulkmenų, kad jo žmona susirgo ir numirė? Todėl, kad prieš pusvalandį iki jos mirties, ją matė gyvą ir sveiką apie šimtas sovietų valdininkų ir jų žmonos koncerte Kremliuje.

Kokia yra tikroji Aliliujevos mirties priežastis? Tarp enkavedistų sklido dvi versijos. Pagal pirmąją, kuri buvo laikoma oficialia, Aliliujeva pati nusišovė; pagal antrąją - ją nušovė Stalinas.

Karininkas, kuris tą likiminę naktį ėjo tarnybą Stalino bute, štai ką man pasakė: Tuoj, kai tik Stalinas su žmona sugrįžo iš koncerto, pasigirdo šūvis iš miegamojo.

- Kai tik mes įbėgome į miegamąjį, - pasakojo karininkas, ji gulėjo ant grindų, apsirengusi vakarine juodo šilko suknia. Ant grindų gulėjo revolveris. Mes galime būti tikri, kad revolveris jai atėmė gyvybę. Kas šovė, aš negaliu įrodyti, tačiau esu linkęs manyti - ji pati.

NKVD istaigai nebuvo jokios paslapties, kad Stalinas blogai sugyveno su Aliliujeva. Jis buvo įpratęs jos aki-vaizdoje storžieviškai kalbėti ir pasakoti ciniškus anekdotus, kurių save gerbianti moteris niekad nepakęs. Ypač jos pažeminimas būdavo skaudus, kai jis prie svečių per pietus ar išgertuves stačiokiškai su ja elgėsi. Kai ji nedrąsiai mėgindavo pritildyti jį pliauskiant, Stalinas piktai paniurdavo, o būdamas girtas, pradėdavo pliaupti nesvankius rusiškus anekdotus.

Aliliujeva buvo sielos moteris ir ji nemėgo būti be darbo. 1929 metais, kada komunistinis jaunimas ir partijos geriausieji žmonės ėjo į fabrikus padėti vykdyti šalies industrializaciją, Aliliujeva pareiškė norą lankyti technikos mokyklą ir išmokyti kokio nors amato. Pradžioje Stalinas tam priešinosi, bet vėliau nusileido. Ji pasirinko tekstilę ir pradėjo studijuoti celiuliozės gamybos sritį. Nadiežda Aliliujeva buvo laiminga, galėdama ištrūkti iš sunkios Kremliaus atmosferos, susitikti su žmonėmis, pažinti gyvenimą.

Išvydusi tikrovę, ji buvo pritrenkta. Ji patyrė, kad darbininkų vaikams ir žmonoms buvo paskutiniu laiku atimtos maisto kortelės. Jai buvo pasakyta, kad tūkstančiai sovietų merginų buvo priverstos verstis prostitucija, kad save ir tėvus išgelbėtų nuo bado. Iš žemės ūkyje dirbančių studentų, pasiūstų įgyvendinti kolektyvizaciją, Aliliujeva išgirdo baisiąją teisybę apie masines ūkininkų egzekucijas ir jų deportacijas, apie badą Ukrainoje, apie vaikų našlaičių pulkus, klajojancius keliais, keleliais ir maldaujančius duonos.

Aliliujeva itin buvo paveikta dviejų studentų, sugrįžusių iš labiausiai badaujančių Ukrainos sričių, pasakojusių apie paplitusius žmogėdras; jie jai sakė, kad jie net pagelbėjo suimti du brolius, kurie mėgino parduoti jau supjaustytą žmogaus kūno mėsą. Aliliujeva pakartojo šį pranešimą Stalinui ir gyvybės sargui Paukeriui. Į tai Stalinas atsiliepė piktais burnojimais ir pasakė, kad jis jos nebeleis lankyti mokyklos ir įsakė Paukeriui suimti tuodu studentu.

/ bus daugiau /

KANADA

Tai mano namai ...

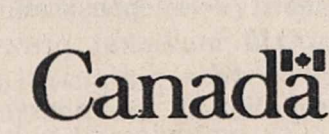

Kanada yra mūsų namai. Čia mes turime galimybę puoselėti daugelį savo kultūrinių paveldėjimų ir pilnai dalyvauti kanadiečių gyvenime. Mūsų įvairiapusiškumas įjungia Kanadą į globalinę bendruomenę. Mūsų bendras, kaip kanadiečių ryšys, daro mūsų šalį vis tvirtesnę ir didingesnę.

Secrétariat d'État
du Canada
Multiculturalisme

Department of the Secretary
of State of Canada
Multiculturalism

KULTURINIS PUSLAPIS

53
1987

KŪRYBA IR ANALIZĖ

metmenys

ATSIUSTA PAMINĖTI:

METMENYS. Kūryba Ir Analizė. Nr.53. 1987. Redaguoja Vytautas Kavolis. Leidžia AM&M Publications nuo 1959 m. dukart per metus. 184 psl., iliustruota. Dailės priežiūra: Vytautas O.Virkau, techninė redaktorė: Henrieta Vepštienė.

Šio numerio kaina \$8.00. Prenumerata metams - \$15- Kanados ir užsienio prenumeratoriai prašomi siųsti čekius JAV valiuta.

Administracija: Marija Paškevičienė, Aleksas Vaškelis; 3113 W.Vina del Mar Blvd., St.Petersburg Beach, Florida 33706, USA.

TURINYJE:

Tomas Venclova, - Keturi eilėraščiai; Instrukcija; • Marija Gimbutienė, - Matristinė Europos kultūra prieš siaubingų karų laikus; • Kostas Ostrauskas - Karali(aus) juokdarys; • Vytautas Kavolis - Ankstyvoji lietuvių kultūros modernizacija; • Icchokas Meras - Paskutinė vakarienė; Raymond Filip - eilėraščiai; Violeta Kelertienė - Paklusnumo pelkė ar pelkių dievas? • Alina Staknienė - Žaismingi sugretinimai ir priešpriešos Juliaus Kaupo pasakoj;

Kazimieras B a r e n a s

Ketvirtoji Veronika

P A S I M A T Y M A S

/ tęsinys /

Tuomet Veronika, bėgdama su saujoj apgniauztu pinigų, irgi kaltino savo motiną. Vienaip sutarė, o dabar Veronika turi akis žibinti. Kol ji parbėgo, užėjo visiška naktis. Kelias tolimas, iš gatvelės į gatvę suka ir bijo. O jeigu kas sustabdytų: duok šie pinigus?

Taip, kelias tolimas, ir Veronika bėgo ir bėgo kasdien visą vasarą. Vincentina išlaikė pataisą. Jos motina apmokėjo pinigus, tik Veronika nebeatsimena, kaip jie buvo sunaudoti. Tur būt, taip ir išėjo - litas šen, litas ten. Giliau atmintyje pasikrapščiusi, Veronika sustojo ties kumpiu. Jai rodos, kad už dalį tų pinigų motina nupirko gražų kumpį. Šventės dar buvo toli, ir jie po truputį suvalgė tą kumpį iki advento. O Veronika atsimena tą kumpį, tur būt, dėl to, kad tokių dalykų motina nepirkdavo vasarą ar ruđenį. Kumpis - per brangus dalykas, ir tik šventėms jį galėjai valgyti.

Gavusi rudenį tą Veronikos uždarbį, motina neišlaikė. Susidėjusi kišenėn pinigų, ji čiupo peilį ir išbėgo darželin, o grįžo su glėbiu gvazdikų.

- Nešk Vincės motinai, - paliepė ji.

- Ta Vincės motina turi baisybę gvazdikų, - atsakė Veronika.

- Ar turi?

- Turi, mama, turi. Visa pašalė žydi.

Motina pastovėjo nusivylusi ir pamerkė gvazdikus. Paskui Veronika nė nematė, kai motina sudarė puokštę iš savo raudonųjų pelargonijų. Jos mama mėgo pelargonijas, ir visą vasarą trys žydėjo vazonuose ant lango. Ne tik šią vasarą - kasmet žydėdavo, kiek Veronika atsimena. O dabar...

- Mama, kam gi tamsta...

Bet ji suprato. Kas jai brangiausia, tai ji ir atiduos, kai šidis suskysta.

- Nunešk.

- Tur būt, jie turi ir pelargonijų, - spėliojo Veronika.

O gal ir neturi. Veronika niekad neturėjo progos žvilgtelti į Pašukų saloną - gal ten ir žydi pelargonijos. Jos su Vincentina mokydavosi valgomajame, o iš ten pro langą matyti sodelis su obelėmis ir su kliombomis. Ji gailėjosi, kad motina nunuogino savo grožybes. Nuplovė visus keturis didžiuosius žiedus! Pati taip moka džiaugtis ir grožėtis, niekada neužmiršta palaistyti, seka prasikalančius žiedus, o dabar turės laukti, kol tie mažiukai pražydės. Ir už ką? Ar Veronika neatidirbo už tuos pinigus? Dar ir su kaupu atidirbo! Aišku, nupjautųjų žiedų jau nebeprilipdysi, kad motina ir toliau galėtų jais grožėtis. Bet Veronika 4 psl.

• Algirdas Landsbergis - Užrašai ant karo žemėlapių; • Zbigniev Herbert - eilėraštis; • Vincas Trumpa - Žmogus be Dievo.

Skyriuje Kūrybiniuose Pasauliuose:

Albinas Elskus - Žvilgtelėjus atgal: prisimenant Algį Kurauską ir Romą Viesulą; • A.M.Sluckaitė-Jurašienė - Likimas, rožė ir teatras; • R.Šilbajoris - Analizės metodika ir mokslininkas poetas; • Vincas Trumpa - Nuo skaitymų ligi Keturių Vėjų.

Leidiny s iliustruotas dailės darbai: S.Eidrigėvičiaus, Ž.Mikšio, B.Skurkio, V.Šerelio, A.Vaičiaičio.

Iš: LIKIMAS? ROŽĖ, TEATRAS

".....Grušo niekada nelepino literatūrinė šlovė. Niekada jis nebuvo mados rašytojas, publikos numylėtinis. Nepriklausomai nuo kūrybinių vertės. Mums puikiai pažįstamos populiarumo klastos, kurios laikinai pasigauna vertas to ar nevertas aukas (o kartais -tiesiog blogo skonio priepuoliai, kurie ištinka visuomenę).

Grušo kūrinys visada lydėjo pagarbi tyła. Net ir tada, kai jis rašė dramas, kurios iš karto tapdavo sudėtinė mūsų dvasinio gyvenimo dalimi, kurios buvo rimtai vertinamos ir premijuojamos, niekas neskubėjo jį pasigauti ir kelti į aukštybes (beje, nėra nė vienos stambesnės studijos apie Grušą). Jo novelės ir apsakymai natūraliai įeidavo į antologijas ir rinktines, neapnešti pagyrimų putom.

Tiesa, rašytojas prisimena savo populiarumo blyksnelį jaunystėje. Kaip vieną iš savo likimo paradoksų. - Tai buvo sentimentali novelė "Lelijų sapnas". Ji atnešė man populiarumą, ir tapau gimnazisčių rašytoju, - sako Grušas, ir jo veide lieka tik šypsena.

Iš tikrųjų Grušui atiteko kita kategorija - ne populiarumas, bet pagarba, tas nerašytas dvasinis ženklas, kuriuo apdovanojamas toli gražu, ne kiekvienas žymus rašytojas. Pagarba be afektacijos. Tokią pagarbą Grušas pelnė ir jaunime - toj labiausiai skeptiškoj ir kategoriškoj visuomenės dalyje. Turbūt tai tikriau už populiarumą.

Čia vėl tenka grįžti prie Grušo asmenybės ir dar kartą nusilenkti jo širdies ir proto jaunystei. Šitam rašytojui nėra buvę amžiaus barjerų, kurie kliudytų jautriai ir betarpiškai reaguoti į staigiai besikeičiantį pasaulio ir žmogaus veidą, kaip ir į šiandieninį meną. Jis karštai ieškojo socializmo sąlygom besiformuojančio "naujo" žmogaus tiesos, jo vidinių spyruoklių ("Pijus nebuvo protingas"), ir tolygiai jį domino šiuolaikinės estetinės minties slinktys. Pažiūrų pločio ir intereso gyvybingumo šiam rašytojui gali pavydėti ir jaunoji karta, kuriai, beje, Grušas visada skyrė didžiulį dėmesį...

Stebėtinai natūralūs ir organiškį yra Grušo santykiai su jaunais menininkais - kaip "žaidimas lygiomis". Niekad neteko girdėti, kad ši rašytoją būtų papiktinę toli gražu netobuli jaunųjų bandymai, eksperimentai ar išraiškos priemonių ekstravagancija, kaip apskritai neteko pastebėti nors kiek skeptiškos jo pažiūros į jaunus žmones, kurie mažiau patyrę, lengvabūdiškai ar donkichotiškai (ir tokiais atvejais jam visų pirma rūpi reiškinių esmė ir priežastys).

Sunku išlaikyti tokį šviežią žavėjimąsi viskuo, kas nauja, jauna, kas liudija žmogaus dvasios pasistiebią, kokį turi pats Grušas. Taip jis moka žiūrėti ir į pradedančiųjų darbus, beveik be išimties suradamas juose dieviškąjį kūrybos grūdą, grožio ar tiesos blyksnį. Ir čia, tartum, nebelieka jo komplikuotos patirties, nusivylimų skepsio, tik begalinis atlaidumas ir pagarba kūrimo pastangai. (Tokį gražų, perdėm atlaidų žiūrėjimą, mano atminty, yra turėjęs ir rašytojas Petras Vaičiūnas).

niką pakeliui apimą pyktis. Numes ji tuos žiedus pievoj prie kalnelio, pavaiksčios ir sugrįš namo.

- Nunešei? - paklaus motina.

- Nunešiau, - atsakys ji.

Ir ji numetė puokštę. Bet paskui pagalvojo, ką ji sakys, kai motina dar paklaus:

- Ką sakė? Ar padėkojo?

Tada ji sugrįžo, pasiėmė ir nunešė. Vincentinos motina padėkojo, paklausė, kiek jų šeimos yra, ir dave visiems parnešti po vieną šokoladinį saldainį!

Gal būt, kad tos gėlės ir suartinio Vincentiną su Veronika. Visą vasarą jų santykiai buvo kaip mokytojos ir mokinės. Veronika, būdavo, aiškina, taiso klaidas, reikalauja išmokti, ir su pamokos pabaiga nutrūksta visas ryšys. Net jei Vincentinos motina pakviečia Veroniką pietų ar atneša po riekę duonos abiem su medum ar su uogiene ar su sūriu, sėdi jos ir valgo kartu, bet nekyla bendras juokas, nepasikeičia jos šiltu žvilgsniu. Viskas prasidėjo nuo rudens. Kai Veronika, apdovanojta saldainiais, jau ruošėsi namo, Pašukienė pasakė:

- Pakviesk, Vincute, savo draugę sekmadienį pietų.

Vincutė pakvietė. Argi ji draugė? Matyt, motinos raginama, pakvietė ir kitam kartui. Kelias tolimas, bet Veronika kartą ir kitą užbėgo paskui ir nekviesta, kai užeidavo noras dingti iš namų. Su lietuvių kalba Vincentina visą laiką stūmėsi iš paskos, ir Veronika padėdavo jai parašyti namų darbus. Net ir klasėje jos susėdo vienan suolan. Kad jau draugės, tai kartu ir sėdėti tinka. Taip sakė Vincentina, o Veronika jai pritarė. Apie vidurį mokslo metų Vincentina išdavė jai didelę paslaptį - ją išmylejo leitenantas Švilpa. Tuomet Veronikai jau per jėgą teko versti savo draugę mokytis. Tačiau ir jėga maža tepadėjo. Kai seminarija paleido egzaminams, tada Veronika iš tiesų kasdien ir gulė ir kėlė su Vincentina. Matyt, Vincentina dabar ir prisimena anas dienas. Abi iki vėlumos sėdėdavo, ir nuvargusi Veronika kartais nebeištvėdavo ir pasakydavo:

- Aš gi šitą dalyką aiškinau tau jau kelis kartus.

- Negali būti, - visada tuo pačiu atsakymu gindavosi Vincentina. Tik egzaminams ruošiantis Veronikai paaiškėjo, kad jos draugės žinios visur slubuoja, bet ji šiaip taip pralindo, tą pat vasarą ištekėjo ir išvažiavo mėnesiui į Palangą.

- Vaziuok su mumis, - dar pakvietė ir Veroniką.

Veronika tuomet pyktelėjo. Vaziuok! Ar Vincentina nori iš jos pasijuokti? O kai ji pyktelėjo, tai jau ir anuomet pagalvojo, kad visa draugystė, tur būt, kilo iš reikalo. Lakstė, padėjo Veronikai, ir dėl to jos draugė gavo atestatą. O kai išvažiavo Palangon, tai niekad anei žodžio daugiau jau visą gyvenimą. Bet ir Veronika niekad neieškojo Vincentinos. Kita vertus, jei draugystė net ir turėjo praktiškų sumetimų, tai Veronika vis tiek nejučia

"Ne jaunimą mokyti turime, bet iš jo pasimokyti!" Šitie Grušo žodžiai nėra skambi frazė, bet išmintingas, kiek paradoksalias jo patirties apibendrinimas.

Niekada negalvočiau, kiek Grušui metų, jeigu ne oficialios datos.. Visada matau jo didelę, geraširdišką šypseną, kuri tarpais uždengia visą veidą, kažkaip ypatin-gai atvertą pašnekovui, jo išmintingas, gyvas akis po sunkiais vokais, ir kiekvieną kartą stebiuosi jo jautrumu ir išpūdingumu, paprastai būdingu jauniems žmonėms.

Kai aplink rašytoją sutirštėja per ilgus metus prisikaupęs jo paties kūrybos pasaulis,- išeiti iš savęs ir būti atviru aplinkai, kitų interesams ir rūpesčiams (ar judrioms "svieto madoms") darosi kaskart sunkiau. Man rodos, Grušas tebėra "iklimpęs į dabartį", atviras viskam, ką atneša kiekviena diena. Atviras ir kūrybingas.

Dvasia yra galingas variklis. Grušas ir šiandien - gražaus, neapibrėžto amžiaus menininkas. Išlaikęs plautų ir idėjų žvilgsnį, spontanišką mostą, gal net romantiką. Jaunos širdies filosofas. Rūstus liepsnos poetas ir dramaturgas.

Šitoks sugebėjimas pasipriešinti savo amžiaus dės-niams - visada patraukli savybė. Kaip mažutė dvasios pergalė prieš gamtą. Sakykim, kad tai turtingų prigimčių bruozas. Gal menininko išmintis. Tada jai priklauso Juo-zas Grušas.

P o s t S c r i p t u m

Ši apybraiža buvo paskelbta "Nemuno" žurnale (1971, Nr.11) Juozo Grušo 70 proga. ...Kai po penkerių metų buvo leidžiama knyga "Neramios šviesos pasauliai" /VAGA,1976/, sudaryta iš pasisakymų, prisiminimų, straipsnių ir recenzijų apie dramaturgą, ši apybraiža nebuvo paminėta net leidinio gale spausdinamoje smulkioje bibliografijoje. Knygoje "dingo be žinios" ir režisieriaus Jono Jurašo pavardė; 1972 metais jo pastatyta "Barbora Radvilaitė" Kauno Dramos teatre tapo spektakliu be režisieriaus, nors visur buvo nurodomos spektaklio dailininkės J.Malinauskaitės, kompozitoriaus G.Kuprevičiaus ir net režisieriaus asistento pavardės. Priežastis ta pati, orveliška: mes buvome jau neegzistuojantys asmenys, kartais gražinami į tarybinę tikrovę tik tam, kad būtų me išplakti spaudoje, kaip pražūtingų blogybių išikūniji-mai - nes ištrūkome iš tramdomųjų marškinių, gyvenome Vakaruose ir elgėmės ne pagal tarybinės valdžios taisykles...

... Po tų 71-ų metų lyriškų, šviesių dienų Kalniečių gatvėje Juozas Grušas išgyveno dar 15 metų. Jis toliau intensyviai rašė dramas, teatrui jas statė, kritikai svarstė. Ejo jo raštų tomai. Bet nuotaika Kalniečių gatvėje keitėsi: ilgakojai anūkai užaugo, žingsniai sulėtėjo, kaupė-si rūpesčiai ir sielvartas, mirė rašytojo žmona, ištikima jo gyvenimo palydovė Pulcherija, pats Grušas pergyveno bene du infarktus. Ne visų pjesių kelias į sceną buvo lengvas, ne visų pastatymai buvo sėkmingi."

...Po to,mums su J.Jurašu atsidūrus "tarybinio gyvenimo paraštėje arba kaip dar būdavo sakoma "vidinėje e-migracijoje",mūsų susitikimai su dramaturgu nutrūko:nenorėjom,kad ant jokristų ir mūsų "nuodėmių" šešėlis.Po poros metų mes visai atsisveikinome su Lietuva. Tad paskutini-jį Juozo Grušo gyvenimo dešimtmetį mus jau skyrė ne-peržengiama erdvė (ir ne tik geografinė). Todėl ir J.Gru-šas liko mano atmintyje toks, koks jis buvo tais vėlyvos kūrybinės pilnaties metais - įveikęs naikinantį laiką, pasipriešinęs likimui per kūrybą, per teatrą, palikęs mums tą brangų "truputį nemirtingumo" savo kūrinuose ir retą gerumo šypseną, nušviečiančią laiko rūstybę. To dėl ir šiandien, man atrodo, galiu kalbėti apie Juo-zą Grušą esamuoju laiku ir vėl; prisiminti jo žodžius apie likimą, rožę ir teatrą.

A.M.Sluckaitė-Jurašienė

Muenchenas, 1986 lapkritis.

didelės skriaudos. Pamokydama Vincentiną, ji ir pati daugiau gilinosi. Tiesa, jeigu draugystė buvo paremta išskaičiavimais, tai Veronika turėtų gailėtis, kad ji mokė tą merginą už dyką. Niekas jai nemokėjo už pagalbą Vincei, o jeigu retkarčiais soti pareidavo iš Pašukų namų ar ko nors pasmalyžiadavo, tai ir tada jautė ir dabar prisiminusi jaučia pažeminimą. Ar ji elgeta? Tegu ji ten sės su visais, pavalgys, o vakarais vėl arbata su skanumynais. Dar ir tais tarpais tarp valgytų, jei Veronika ilgiau užsibūdavo, pravers duris Vincentinos motina ir pakiš otuolį ar saldainį ar bananą. Ji ir dabar atsimena, kad pirmuosius du valakinius riešutus savo gyvenime ji gavo iš Vincentinos motinos. Vieną jų pati suvalgė, o kitą parnešė motinai. Jai ir šiandien grįžta ta mintis, kad draugystė galėjo būti netikra, iš reikalo.

- Kur gi jos vyras? - dabar klausia Veronika Kostą?

- Kieno vyras?

- Vincentinos.

- Tur būt, mirė.

Aišku, Kostas nieko nežino apie Vincentiną. Matyt, mirė vyras, jei ji už kito ištėkėjo. Ji pati ieško atmintyje pėdsakų apie Vincentinos vyrą. Gal jis mirė, o gal Sibire atsidūrė. Gal po karo padėjo galvą Lietuvoje. Ne, taip negalėjo būti, nes kartu būtų išvažiavęs su Vincen-tina. O gal išvažiavo ir svetur mirė.

- Kažin, kas tas Martinėnas?-klausia Veronika Kostą.

- Koks Martinėnas?

- Vincentinos vyras.

Ji dar tikrina laišką ir rodo Kostui.

- Martynas, ne Martinėnas, Verute. Jos vyras turi būti Martynas, jeigu ji Martynienė.

- Gal ir Martynas, - sutinka Veronika. - Martinėnas buvo gi mūsų stovykloj Vokietijoje, bet jau senas žmogus. Atsimeni? O jei Martynas, tai gal bankininkas. Matai, čia yra Martyno bankų Anglijoj. Gal sutiko Vincentina bankininką, kaip ta Paulekiūtė Rockefelleri.

- Gal ir sutiko, - pritarė Kostas.

- Bet jeigu būtų bankininkas, tai ji manęs nekviestų į pasimatymą ir dar būtinai. Matyt, paprastas žmogus, kaip ir mes.

Nei laiškas nebuvo parašytas,nei telegrama išsiųsta. Atėjo laikas gulti. Veronika nutilo, bet ji galvojo. Jeigu Vincentina kviečia, tai, matyt, geru žodžiu prisimena ir nori pasimayti. Iš tiesų ji atvažiavo iš Kanados, kelias tolimes. Kelias tolimesnis, negu Veronikai būdavo nubėgti į jos tėvų namus. Kelias tolimes ir dabar - šešios valandos praeis, kol Veronika pasieks Londoną. Bet vis tiek Londonas, tai ne Kanada. Kas ten bus, kas nebus, o susitikti ir prisimins senus laikus. Kiek čia tų pramonėlių turi Veronika? Nieko. Seniai matytą žmogų gera bus sutikti.

/ bus daugiau /

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIOJE)

● KLAIPĖDOS Jūrėivystės Mokyklos kursantai kartu su kraštotyrininkais atliko povandeninę ekspediciją Platelių ežere. Jiems vadovavo V.Žulkus.

Ekspedicija buvo sėkminga, nes tarp Pilies salos ir Veršlių salų surastos dvi senovinės prieplaukos, medžio konstrukcijų, plytų iš XV a., trys skobtinės valtys iš XV-XVI a., XIX a. pabaigos rogės. Viena valtis ištraukta ir perduota Klaipėdos Jūrų Muziejui.

VARPŲ MUZIKA KLAIPĖDOJE

Sename Klaipėdos centrinio pašto bokšte įrengtas karilionas, skleidžiantis varpų muziką. Kariliono atidarymo proga neseniai buvo surengtas varpų muzikos festivalis, kuriame dalyvavo geriausi Lietuvos ir Rytų Vokietijos atlikėjai. Kompozitoriai įgavo naujo įkvėpimosukurti naujų kūrinių varpams.

KODĖL LIETUVIAI VAŽIAVO Į BRITANIJĄ?

Užsirašiusieji važiuoti į D. Britaniją žinojo, kad tame krašte yra iš seno gyvenančių lietuvių ir kad pats kraštas yra netoli nuo Europos žemyno ir, tuo pačiu, nuo namų. Bet kad čia suvažiuosieji paskui masiškai išskubėjo daugiausia į JAV, vien tai jau rodytų, jog Britanija nebuvo laikoma idelia vieta kurtis - ne galimybių kraštas, ypač šeimoms, kurioms rūpi, kad jų vaikai pajęgtų prasmuėti.

Važiuta daugiausia dėl to, kad Britanija pirmoji pasiūlė pasirinkti stovyklose sau reikalingos darbo jėgos. Kazimieras Barėnas, "Britanijos Lietuviai"

SVARBIAUSIOS LIETUVOS ISTORIJS DATOS

1236 m. Lietuvių tautos susivienijimas
1236 m. Saulės-Šiaulių laimėjimas prieš kalavijuočius.
1251 m. Mindaugo krikštas.
1253 m. Mindaugo karūnacija.
1322 m. Gediminas (1316-1341) paskelbia Vilnių sostine.
1362 m. Algirdo (1345-1377) laimėjimas prieš totorius prie Mėlynųjų Vandenų.
1385 m. Krėvos aktas.
1387 m. Lietuvos krikštas.
1410 m. Žalgirio mūšis.
1413 m. Žemaičių krikštas (1415-17).
1430 m. Vytauto Didžiojo mirtis.
1569 m. Liublino Unija.
1772, 1793 ir 1795 m. Lietuvos-Lenkijos padalinimai.
1831 m. Sukilimas prieš rusus Lietuvoje.
1863 m. Antrasis sukilimas prieš rusus.
1861 m. Baudžios panaikinimas
1864 m. Spaudos uždraudimas
1875 m. Žemaičių vyskupo Motiejaus Valančiaus mirtis.
1883 m. Išeina "Aušra" Prūsijoje.
1887 m. Pasirodo "Šviesa"
1889 m. Pasirodo "Varpas".
1896 m. Išeina "Tėvynės Sargas".
1904 m. Spaudos atgavimas.
1905 m. Didysis Vilniaus Seimas.
1918 m. Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimas Vilniuje (Vasario 16 d.)
1922 m. Priimta Pirmoji Lietuvos konstitucija (rugpj. 1 d.).
1923 m. Klaipėdos krašto susijungimas su Lietuva (sausio 15 d.).
1940 m. Pirmoji bolševikų invazija į Lietuvą (birželio 15 d.).
1941 m. Vokiečių okupacija (birželio 24 d.).
1944 m. Antroji sovietų okupacija (liepos 13 d.).
1945 m. Sovietai okupuoja ir Klaipėdą (sausio 28 d.).

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAUS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI!

TAUTA YRA TADA ŽUVUSI, KAI JI PATI SAVĖS IŠSIŽADA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NĖGALI
Dr. Gv. Valančius

jokia dovana ir...joks išsipirkimas.

● Praeitų metų gruodžio 7 dieną, išrinkus LKP CK pirmuoju sekretorium R. Son-gailą, Lietuvos Aukščiausios Tarybos prezidentumo pirmininku išrinktas Vytautas Astrauskas.

● KLAIPĖDOJE, prie civilinės metrikacijos skyriaus įkurtas "Santakos" kooperatyvas, kur kvalifikuoti psichologai ir kompiuterių programuotojai padės artimiau susipažinti vienišiams žmonėms, kurie nori susituokti.

Tokie elektroniniai "piršliai" veikia Estijoje ir Latvijoje.

● KAUNE buvo surengta tradicinė kaimo kapelių šventė, pavadinta "Grok, Jurgeli".

DIENOS, KURIŲ NEGALIMA UŽMIRŠTI

K.Č.

Pašalinės jėgos siekia savo tikslų, sukurdamos teroru chaosą. Tuomet jau savaime plečiasi sąmyšis, netikrumas, baimė rytojaus dienos, nežinia. Tai gera dirva tęsti propagandoms, demoralizuoti, skleisti melą, kad ir sveikai galvojantieji pasimeta, praranda savimi pasitikėjimą ir nebežino, kokius sprendimus priimti, kaip gelbėtis, kuriuo keliu eiti. Tai geras laikas visokiems agentams veikti - rudiems ir raudoniems...

Lengva suprasti, kad ir toji propaganda apie Hitlerio sunaikinimą turėjo ir užmaskuotą tikslą: kad tos vykdomos konferencijos su žmogžudžiu Stalinu kaip nors pateisintų, užtušų netikrą darbą, paneigiant Atlanto Chartos idėją, išduodant laisvas, kultūringas tautas-valstybes genocido vykdytojų valiai. Kas galėjo nesuprasti, kad Hitleris į a u buvo nugalėtas 1942 m. Stalingrado ir El Alamein mūšiuose? Kuriam tad tikslui tos vėlesnės konferencijos su Kremliaus kriminalistais? Kad vėliau šio kontinento "liberalai" - marksistai ir biznierių padugnės galėtų aiškinti, jog tada padarytos klaidos?...

Išvadoje tų biznieriškų susitarimų prasidėjo Pabaltijo tautų eksterminacija ir holokaustas nuo Rainių miško, Petrašiūnų, Červenės, ir Sibiro koncentracijos lageriuose, psichiatrijose. Tai biznierių politikos išdavos, kurių pata-rėjai ir dabar internacionalinės valdžios kūrėjai, kuria chaosą, dėl kurio gal turės mirti vėl milijonai nekaltų žmonių...

Visų okupantų tikslas yra tas pats: išnaudoti pavergtą kraštą (jo ūkį, žaliavas ir kt.) ir jo jaunimą savo karo mašinai stiprinti. Jaunuosius gaudė kaip šunelius ir vežė į tą skęstantį laivą aerodromams statyti, "Luftwaffei".

Štai netikėtai, susijaudinęs, pervargęs įvрто kambarin iš Šiaulių prekybos Instituto direktorius V., prašo pagalbos, nes greitai jo sūnų išveš darbams...To darbo jaunuo-lis nemokėjo, bet stengėsi, kietai pūsletom rankom dirbo. Kur jis, tas mielas jaunuolis dabar?...

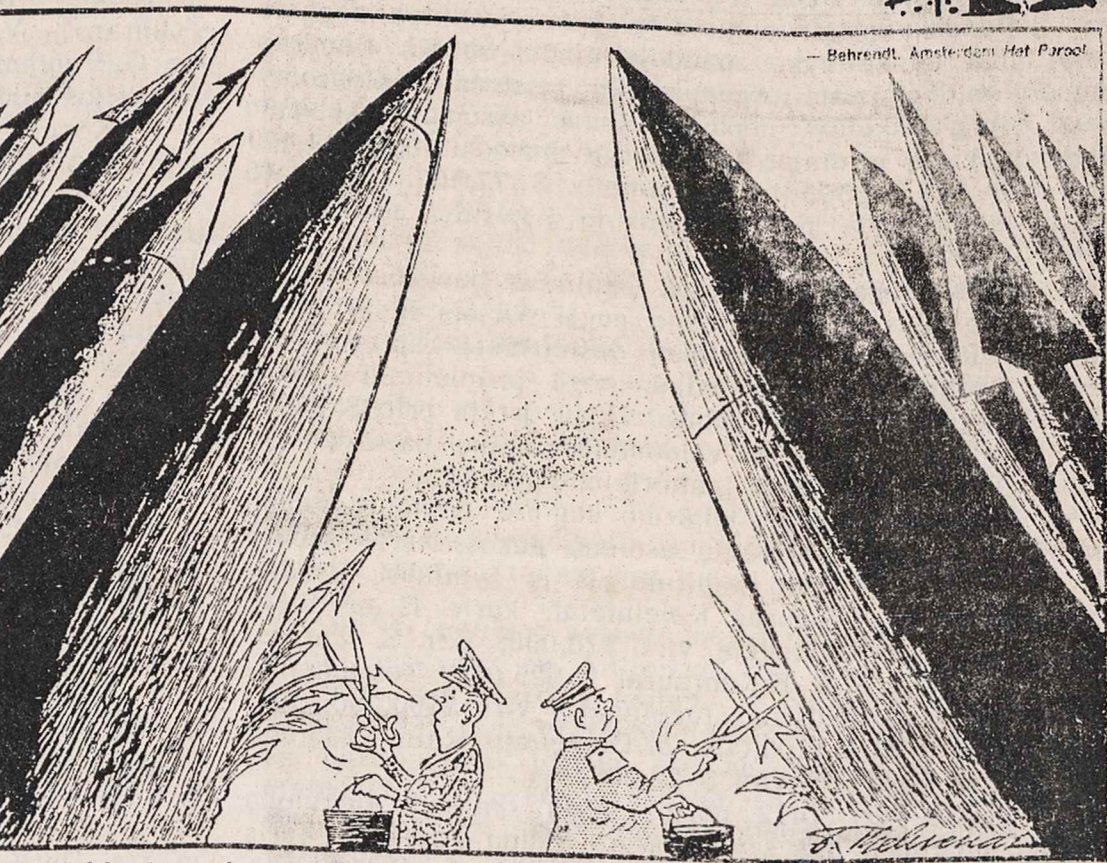
Ir vėl, už keletos dienų, pavargęs, uždusęs, rūpesčio kankinamas, įbėgo kabinetą adv.Š. "Gelbėk, mano sūnus tuoj išveš darbams." Klausiu, ką jie gali dirbti? Pagalvojęs, susirūpinęs sako: "Vienas medikas, kitas teisininkas, bet prižadų, kad bus geri darbininkai, stenksis išmokti... priimkite!" Ačiū Dievui, jie dabar abu laisvame pasaulyje. Abu kietai dirbo, nors darbas ir nepras-tas buvo.

Tragiškas likimas ištiko Ed., kuriam taip pat suteikiau saugų darbą. Bet vėliau teko patirti, kad kartu su savo tėvu, važiuojant į Telšius į Rietavą per miškus, rusų partizanams sulaikius mašiną, buvo sušaudyti. Taip mūsų tautos kankinių eilės padaugėjo...

Tėvų žemė dreba...kyla bailsūs juodi griausmingi debesys. Artėja audra, atneša iš Rytų siaubą, baimę netikrumą rytojui... Mūsų laukuose, kur artojas per daugelį generacijų purno žemelę, dainavo ir savo prakitau laistė, klausėsi paukštelių čiulbesio, šiandien mato mūsų brolius, atsiklaupiusius prie laukų kryžkelių koplytelių-smūtkelių, besimeldžiančius, prašančius dangaus, lyg nusikaltėliai, atleidimo ir pagalbos...

Okupacijos metais Telšiuose susidarė rūpestingų žmonių grupelė, norinčių padėti žemaičiams, vargus bėdas sumažinti patariant ar užtartiant prieš okupanto tarnus ir vadinosi "Žemaičių Parlamentas". Toji institucija leido periodinį leidinį vardu "Žemaičių Žemė". Redaktorius - atsakingas leidėjas buvo K.M. Kartais jį vadindavome "propagand ministeriu". Šiaulių miestui liepsnojant, teroru siaučiant, padėčiai aptarti dėl rytojaus dienos, susirinkome dalis to Parlamento viename bute. Buvo daug kalbėta, analizuota, bet šiandieną darau išvadą, kad tuomet turėjome tik vieną aiškaus suprantančio nusistatymo asmenį, kuris turėjo tikrą ateities vaizdą, tolregiškai numatė ateities likimo pasėkas...Jis mirė gilos senatvės sulaukęs...

Taip baimės banga sukrėtė laukų, pievų ir girių gyventojus, nes Šiauliuose jau šliaužė raudonasis slibinas. Vaizdas jaudinantis, žmonės bėga, kiekvienas ką nors nešasi su savimi nežinomai ateičiai...Matau per laukus bėga mielas, gerai žinomas Valius, persvėręs per pečius ryšulį su drabužiais. Toliau matau medžiotoją lenką Z. Jis drąsus, nebijąs, nes artėja "sąjungininkas", nors vėliau tūkstančius jo tautos brolių išžudė...Koks tai apjaukimas! ...Išlenda štai iš miško du suvargę, apžėlę vyrai. Kareivėlis griebėsi ginklo, pasirodė šauti - bet spejav sušuko! Nešauk! Aš juos pažįstu. Vienas teisininkas A., gi kitas - karininkas S., žinau, kad A.kentėjo Sibiro kančias..."

Nusiginklavimo derybų tikrovė...

● Vieni gyvena, mėgindami viską suprasti, pamiršdami tikrai gyventi, kiti skuba gyventi, nespėję nieko suprasti. ● Žmogus -tragiškas medis: jis laukia vaisių, dar neprazydęs, ir nori žydėti, jau numetęs vaisius.

● Jaunas tėvas džiaugėsi savo naujagime dukrele ir visiems tvirtino, kad jis ir jo dukrelė turi daug ką bendro.

● Kaip gali suaugęs vyras turėti ką bendro su 2 savaičių kūdikiu? -paklausė jo bendradarbis.

- Na, mes abu mėgstam užvalgyti kas keturias valandas!

● Policininkas sustabdė vairuotoją ir atidžiai apžiūrėjo jo automobilį.

- Čia tikras laužas, o ne automobilis,- pasakė policininkas.

- Gerai! - apsidžiaugė vairuotojas. - Kaip tik todėl aš ir neturiu vairuotojo leidimo.

PRADEDANT NAUJĄ GYVENIMĄ

- O tu, pasirodo, nepataisomas egoistas! Mano žmona, mano butas, mano alga. Mano, mano... šaukia jauna žmona. - Nieko nėra vien tavo. Yra tik - mūsų. Išdėmėjai?! Beje, ko tu ten jieškai spintoje?

- Mūsų kelnii, - ramiai atsako vyras.

● KAUNE, "Vilkolakio" satyros teatre, tarpe kitų humoristinių personažų, buvo pavaizduotas ir kun. rašytojas Tumas-Vaižgantas. Sėdi jisai salėje, žiūri į save scenoje ir sako:

- Na, gerai, panie, užsigrimuoti tai jie galėjo panašiai į mane, bet kur jie gavo tokią skrybėlę kaip mano Paskui, atėjęs į drabužinę rengtis, Vaižgantas žiūri - nėra skrybėlės. Suprato, kad vilkolakiečiai pasinaudojo jo paties skrybėle ir suuko:

- Ot, šelmiai, tai jie mano skrybėlę nudžiovė!

Artistai juokdamiesi atnešė jam skrybėlę ir mandagiai atsiprašė. Tuo konfliktas ir buvo baigtas.

Iš T.Vaičiūnienės atsiminimų. "Nidos" Kalendorius/.

"NL" RĖMĖJO PRENUMERATĄ ATSIUNTĖ:

Mrs. E.Szewczuk, J.Biliūnas, A.Daniliauskas, V.Narkevičius, L.Rudaitis /4 m./, J.Babrauskas, Mrs.P.H.Juodvalkis, M.Kringelis, A.Sakalas, O.Čečkauskienė, J.Bežys, St. Varanka, St.Dapkus, E.Kalasauskas, P.Žukauskas, J.V. Danys, V.Dailydė, K.Gudžiūnas, J. Rimšaitė, K. Stirbys, dr J.Sakalauskas, J.Jackunas, Mrs.A.Vapsva, A.Nutautas, T. Čipkienė, dr.P.Lukoševičius, M.Mackevičius, A.Gaurienė, K.Vilcinskis, J.Varanavičius, J.Dagys, J.Andriukaitis, P. Klezas, V.Kerbelis, K.Mileris, T.Stanulis, J.Kralikauskas, K.Lukošius, J.Paukštys, J.Kriščiokaitis, Z.Barysas, A.Rinkūnienė, J.Pleinys, V.Butrimas, J.Oscila, A.Petraška, J. Piečaitis /2 m./, A.Petryla, V.Gudžinskis, M. Vaškevičienė, J.Jūrėnas, A.Baršauskas, E.Lukošienė, A.Burb-Ulevičius.

RĖMĖJO PRENUMERATĄ IR AUKĄ:

\$15,- V. Daugelavičienė;
po \$10,- S.Siliauskas, J.Žemaitaitis;
po \$ 5,- A.Paukštaitienė, A.Petrašiūnas, J.Bitneris, A. Pakalniškienė, L.Merkelis, O.Stasiulis, M.Jasaitytė, E. Lengnikas, J.Jurkus, V.Trečiokas, B.Mozūras, P.Latvaitis, O.Vileniškienė, J.Adomaitis, J.Laimikis, P.Verykis, E. Šviegždienė,

AUKOS:

\$ 500,- LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS TALKA po \$ 20,- K.L.Budburio Apylinkės Valdyba; L.K. Moterų Draugijos Montrealio Skyrius.

PRENUMERATĄ IR AUKĄ:

\$ 30,- C.Jasutienė; \$20,- V.Effertienė; \$10,- St.Jokubaitis; \$5,- J.Bajoraitis /3 m./;
VISIEMS- nuoširdus AČIU!

"NL"

● AUŠRININKO dr. JONO ŠLIŪPO ARCHYVAS, kurį įsteigė jo sūnus inž. Vytautas Šliūpas prašo visų lietuvių persiųsti istorinę medžiagą apie dr. Joną Šliupą - susirašinėjimus, rankraščius, nuotraukas ir kt., šiuo adresu: Vytautas J.Šliūpas, P.E., P.O.Box 613300 So. Lake Tahoe, CA 95761 - 3300.

Dėl persiuntimo bus susitarta, parašius kokia medžiaga turima.

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30- 12 val. nakties

Programos vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel.: 669-8834

A.A. CENTRINĖS:
Montreal: 376-9230
Ottawa: 523-9977
Toronto: 489-3693
Hamilton: 522-8392

London: 438-1122
Windsor: 252-3842
Calgary: 287-2712
Winnipeg: 233-3501
Sudbury: 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS.
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

Ateik į lietuvių A.A.(Alcoholic Anonymous) grupės susirinkimą. Susirenkame kiekvieną trečiadienį, 772½ George St. La Salle, Que. 8 val. vakare.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Juozui S.: 631-6834 (namų); Henrikui N.: 366-7770
Dainiui L.: 768-9606; Jonui R.: 337-8637

toronto

KANADOS LIETUVIŲ FONDO SIDABRINĖ SUKAKTIS

J. Karkliū

Kapitalo Ugdymas

Fondo kapitalo augimui pirmame veiklos penkmetyje labai kenkė vykę spaudoje ginčai su KL Bendruomenės valdomaisiais organais dėl teisinės priklausomybės. Ginčų sukeltas nepasitikėjimas apsunkino kapitalo ugdymą, kurio pirmame penkmetyje buvo sutelkta \$33,470. antrame - \$ 54,500 ir trečiame - \$ 77,500. Taigi, 15 metų laikotarpyje nariai paaukojo kapitalui iš viso \$ 165,470.

Laikui bėgant į praeitį, pamiršus buvusius ginčus, fondo kapitalas staiga pradėjo augti nariais ir jų stambesniais įnašais. Per paskutinį dešimtmetį kapitalas padidėjo keturis kartus daugiau, negu pirmame 15 metų laikotarpyje. Šiuo metu kapitalas jau artėja prie \$ 900.000. Tai buvo atsiekta valdomųjų organų pastangomis, kurias parėmė darbštieji igaliojiniai apylinkės.

Ypatingą poziciją kapitalo augime užima testamentiniai palikimai ir privačių asmenų aukos, kurie sudaro beveik 50% dabartinio kapitalo. Iš jų žymiausi rėmėjai yra Aleksas ir Teodoras Kojelaičiai, kurie iš pažadėtų \$100,000 jau yra įmokėję virš \$70,000, E. ir S. Zatorskiai - \$46,000, A. ir E. Kantautai - \$25,000. Testamentiniai palikimai: Augustino Juzeliūno - virš \$100,000, Jurgio Strazdo - virš \$100,000, dr. Danieliaus Ralio - \$35,000 ir Broniaus Paužos - virš \$ 22,000.

Fondas turi 1412 narių, kurių skaičius kiekvieną mėnesį didėja ir jie savo įnašais didina kapitalą, kuris netrukus pasieks \$ 1,000,000

Kapitalo Investavimas ir Pelno Paskirstymas

Fondo vadovybė siekia investuoti kapitalą tokia forma, kuri užtikrintų jo saugumą ir duotų daugiausiai pelno. Šiam tikslui yra sudaryta iš profesionalų investavimo komisija: Augenijus Bersėnas, Vytas Pacevičius ir V. Dargis. Jų sprendimu kapitalas investuotas bankuose, garantuotose termininiuose indėliuose, kurie užtikrina pastovų pelną.

Metiniam pelnui paskirstyti yra sudaryta komisija: kun. J. Staškus, adv. A. Pacevičius ir inž. H. Lapas. Jie paruošia pagal gautus prašymus pašalpų pasiūlymus tarybai, kuri savo nuožiūra tvirtina, pakeičia arba atmeta.

25 metų laikotarpyje lietuvių organizacijoms buvo išdalinta iš gauto pelno virš \$ 430,000. Išmokėta: šeštadieninėms mokykloms, Vasario 16-tosios gimnazijai V. Vokietijoje ir kultūrinei veiklai paremti - \$103,000; tautinių šokių ir dainų grupėms - \$ 61,400; periodinei spaudai, radijo valandėlėms, knygų leidimui - \$ 54,000. Paremtos ne tik Kanados lietuvių visuomeninė - kultūrinė veikla, bet nepamirštas jaunimas P. Amerikoje, V. Vokietijoje, duotos stipendijos ir paremtas Lituaništinės katedros steigimas Amerikoje.

Kanados lietuvių fondas tiesioginių ryšių su Lietuvių fondu Jungtinėse Amerikos Valstybėse, neturi. Tai atskiri, savistovūs fondai.

Kanados lietuvių fondas aukas renka tik Kanados valstybės teritorijoje ir gautas pajamas skiria ne tik Kanados lietuvių organizacijų veiklai stiprinti, bet taip pat remia lietuvių P. Amerikoje, V. Vokietijoje ir net JAV lituanistines institucijas.

Sukaktuvinis Minėjimas

Kanados lietuvių fondo 25 metų sukaktis paminėta 1987 m. gruodžio mėn. 5 d. Toronto Lietuvių Namų skoningai išpuoštoje Mindaugo salėje. Dalyvavo apie 350 fondo narių ir svečių. Iškilmes pradėjo programos pranešėja Daiva Piečaitytė-Lapinė. Mirusieji pagerbti tylos minute ir trijų lietuvių tautinių spalvų žvakelių uždegimu.

KLF tarybos pirm. dr. A. Pacevičius išsamioje apžvalgoje supažindino dalyvius su fondo 25 metų praeities veikla, išryškindamas buvusius organizacinius sunkumus, siekiant įgyti visuomenės pasitikėjimą ir paramą. Vald-

bos pirm. H. Stepaitis įteikė plaketes fondo steigėjams: V. Balsiui, V. Ignaičiui, dr. A. Pacevičiui ir jau mirusiems - J. Bersėnui, S. Jakubickui, P. Janušskai, P. Leliui ir J. R. Si-manavičiui, kurių plaketės perduotos artimiausioms giminėms. Tai padėka ir prisiminimas bei pagerbimas gyvų ir mirusių LF veikėjų, organizatorių, kurie pastatė tvirtus pamatus šios organizacijos ateities veiklai.

Fondą sveikino raštu - Lietuvos gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas, JAV Lietuvių fondo tarybos pirm. p. Kilius ir žodžiu - KLB pirm. V. Bireta, "Atžalyno" - V. Dauginis "Gintaro" - V. Karasiejus, "Gyvataro" vadovė iš Hamiltono G. Breichmanienė ir sveikinimus užbaigė KLB kultūros komisijos pirm. R. Kuriene.

Koncertinę programą atliko Toronto lietuvių vyrų choras ARAS, vadovaujamas V. Verikaičio, akompanuojant J. Govedui. ARAS įžangoje atliko 4 nuotaikingas dainas. Jį papildė solistai R. Strimaitis ir V. Verikaitis. Pusę valandos užtrukęs koncertas buvo užbaigtas linksmomis ARO dainomis. Programos atlikėjams publika padėkojo plojimais ir rengėjai juos papuošė gėlių žiedais.

Dalyviai buvo pavaišinti skania p. Stanulienės paruošta vakariene. Pasivažišus, valdybos pirm. H. Stepaitis supažindino su fondo kapitalo praeities ir dabarties statistiniais duomenimis, pelno paskirstymu, pareikšdamas viltį, kad netrukus fondo kapitalas pasieks 1 milijoną dolerių.

Minėjimas užbaigtas dr. A. Pacevičiaus padėka visiems dalyviams, programos atlikėjams ir Lietuvos himnu.

Lietuvių Namų Žinios

● Šaukiamas visų torontiešių "NL" skaitytojų bei rėmėjų ir šiaip prijaugiančių susirinkimas a.s. Data - sausio mėn. 31 d., 1:30 val.p.p. Toronto Lietuvių Namų posėdžių kambaryje. Jokių išpareigojimų nebus prašoma, tik atvykite bendram pasitarimui, kurį šaukia "NL" Spaudos Rėmjų Būrelis. G.A.

● LN KULTŪRINĖS VEIKLOS KOMISIJA, pavesta LN Valdybos, 1987 m. kultūrinę premiją paskyrė poetui HENRIKUI NAGIUI ir muz. komp. ALEKSANDRUI STANKEVIČIUI už KANTATĄ " Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva".

VASARIO mėn. 21 d., sekmadienį Lietuvių Namuose rengiamas POEZIJOS IR MUZIKOS VAKARAS. Poeziją skaitys Henrikas Nagis, muzikinę dalį atliks pianistė Leokadija Kanovičienė ir fletistas Tomas Regina.

Koncerte laureatams bus įteikta pirmoji LN \$ 1.000 premija.

● VASARIO mėn. 13 d., šeštadienį Toronto Lietuvių Namuose rengiamas tradicinis UŽGAVENIŲ KARNIVALAS, susidedantis iš dviejų dalių.

I-oje dalyje - Jaunimo Popietė nuo 1 val. - 5 val. p.p., dalyvaujant organizacijoms su jaunimo meninėmis programomis bei paviljonais. Juose bus galima išgyti įvairaus pobūdžio gaminių bei vaišintis gardžiais užkandžiais. Tuo laiku veiks baras.

Organizacijos, pageidaujantios dalyvauti šio karnavalo popietėje, prašomos susiršti su Aldona Jankaitiene darbo val. 762-3838.

kitu laiku 762-9183.

Pradant 7 val.v. vyks KAUKIŲ VAKARAS. Visi kviečiami dalyvauti su Užgavėnėms atitinkama apranga. Kaukės bus premijuojamos.

Sokioms gros 5-kių asmenų, lietuviams gerai žinomas orkestras "Les & The Music Masters". Užgavėnių maistą ruošia Vytautos Birštonas. Bus loterija bei kitos įvairenybės. Numatoma atitinkama meninė programa.

Karnavalo organizavimu rūpinasi LN Visuomeninių Reikalų komitetas. Gautas pelnas skiriamas dalyvaujančioms organizacijoms.

NAUDINGA PASKAITA

LN Kultūrinės Veiklos komisija 1988 m. veiklą pradėjo su naudinga paskaita "Artritis arba sąnarių liga", kurią skaite ir skaidrėmis pavaizdavo dr. Juozas Uleckas. Dabar jis vėrčiasi praktika kaip konsultantas sąnarių ligose ir rehabilitacijoje-atstatymė, gydyme sąnarių ligų ir įvairių sužiedimų, ir duoda fizioterapinį gydymą.

Ši paskaitos tema sudomino Toronto lietuvius, nes jų prisirinko pilna salė, virš 300 klausytojų. Klausėsi ne tik sergantieji, bet ir sveikieji.

Išlausę lietuvių kalba paskaitą, tautiečiai pabėrė glėbį klausimų. Paskaitoje, kaip ir buvo laukta, nebuvo aiškinta ligos priežasčių ir jos gydymo, nes medicinar dar labai mažai žino apie sąnarių reumatą artritį.

Dr. J. Uleckas davė daug naudingų žinių, kaip sėkmingai kontroliuoti šią ligą ir išvengti visišką galimo invalidumo. G.A.

● IŠGANYTOJO PARAPIJOJE gruodžio mėn. 24 d., Kūčių Vakarą iškilmingas pamaldas su Šv. Vakarėne šventiškai nutaikė šios Parapijos choras.

Šv. Kalėdų pamaldos vyko 11 val. 15 min. Senus metus baigiant, gruodžio 31 d., 6 val.v. vyko Susikauptimo valandėlė. Palaimintų Kalėdų ir 31 d., po pamaldų.

laimingų Naujų Metų linki visiems: Išganytojo Parapijos taryba, Moterų Draugija ir klebono pareigas einantis kun. Povilas Dilys.

● Parapijos Choras repetuoja pirmadieniais, 7:30 v.v., Parapijos salėje. Visuotinis metinis susirinkimas šaukiamas sausio 31 d., po pamaldų.

VILNIAUS ŠAULIŲ RINKINĖS KANADOJE STATOMAM PAMINKLUI ŽUVUSIEMS UŽ LIETUVOS LAISVĘ Šv. Jono Lietuvių Kapinėse Mississaugoje, Ont. aukojo:

Paminklo Garbės Fundatoriai:

\$ 3.000,- D.L.K. ALGIRDO ŠAULIŲ KUOPA, Ham.

po \$ 1.000,- Montrealio Lietuvių Kredito Unija LITAS, V.O. Barauskai, J.M. Šiaučiučiai, J. Saunorienė ir sūnus dr. A. Saunoris, B. Savickas, J. Vitkūnas.

Fundatoriai:

\$ 530,- E.A. Mačiulaičiai;

po \$ 500,- Montrealio Lietuvių Žvejotojų-Medžiotų Klubas NIDA, Toronto PRISIČĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS, S.M. Jokubaičiai, B. Urbanavičius, A.A. Viskontai.

Aukotojai:

po \$ 300,- K.L.B. HAMILTONO Apylinkė, TURNER & PORTIER;

po \$ 200,- A. Račinskas, S.P. Ročiai, ŠILUVOS MARIJOS Parapija, O. Šimkus, dr. J. Uleckas;

\$ 185,- ŠVYTURIO Jūrų Šaulių Kuopa, JAV;

\$ 150,- A. Poškus;

po \$ 125,- J.M. Astrauskai, J.J. Rovai;

po \$ 100,- P. Girnius, J. Grigalius, Hamiltono LIETUVIŲ ŽŪKLAUTOJŲ-MEDŽIOTOJŲ Klubas GIEDRAITIS, P. Kanopa, J. Kapeckas, S. Kvietelaitis, D.L.K. KESTUČIO ŠAULIŲ KUOPA, JAV, L.K.V.S-gos RAMOVĖ, St. Catharines Skyrius, J.A. Lajukai, Lietuvių Tautinės Sąjungos Bostono Skyrius, J. Makauskas, M.X., A. Obcarskis, A. Patamsis, I.V. Pečiuliai, K.H. Sapetkai, S. Senkus, E.V. Stanaičiai, J. Stašaitis, H. Stepaitis, A.B. Steponavičiai, Br. Venslovai.

\$ 91,88 - D.L.K. VYTENIO ŠAULIŲ KUOPA Australijoje;

\$ 75,- B.G. Valiukėnai;

po \$ 50,- G. Alinauskas, S. Augonis (papildomai), A. Barauskas, J.A. Gylis, M. Jonikas, V. Kačergius, B. Kaminskas, J. Kibirkštis, G. Kudžmienė, A. Lukas, A.A. Lukošiai, MARTYNO JANKAUS ŠAULIŲ KUOPA, JAV, V. Narkevičius, K. Petrulienė, P. Ražanas, E. B. Rovai, J. Sabaliauskas, E.V. Stagniai, K. Strikaitis, P. Šidlauskas, Ald. Urbanavičienė, A. Zabukas;

\$ 30,- J. Mieliauskas;

po \$ 25,- M.P. Besaspariai, J. Budrevičius, kun. V. Dabušis, M. Dapkus, S. Fredas, Z. Lapinas, J. Kazlauskas, P. Kripas, kun. J. Liauba, A. Mecelis, L.V. Morkūnai, A.M. Pranevičiai, V. Sabaliauskas, D.V. Simonaičiai, V. Skaisgirys, kun. J. Steponaitis, J. Vasy, P. Verikis;

po \$ 20,- Akumbakas, J. Antanaitis, J.M. Astravas, P. Barteška, P.V. Brizgis, K. Dūda, A. Galiauskienė, P.E. Gerhardai, S. Gofensienė, E. Gumbelis, J. Yčas, V. Kazlauskas, L.O., P. Mažylis, J. Maciulskas, V. Paulionis, A. Pyragius, J. Poška, R. Sentimrey, A.N. Skopai, G.A. Sprainaičiai, A. Stagevičius, B. Stalioraitienė, J. Starinskis, A. Stravinskis, G.E. Šileikiai, V. Šukevičius, M. Šimkus, J. Uogintas, J.J. Valiuliai, L.P. Venskai, O. Vizbarienė.

po \$ 15,- J.U. Mikuliai, A. Repšienė;

po \$ 10,- R. Aglinskis, A. Andriūšienė, K.B. Bačanskai, I. Baranauskas, K. Batūra, J.A. Baškauskai, S. Bernotavičius, V. Beržinskis, J. Budrys, A. Chaplik, B.B. Černiai, J.A. Dubauskas, A. Januška, V. Jakonis, V. Jasmantas, V.A. Jurgėlai, M.A. Jurkštai, V. Keturakienė, K. Konkulevičius, B.E. Martišiai, A. Mažiulis, O. Merkienė, B. Nagienė, S. Norkūnas, V. Norkūnas, E. Paulauskienė, V.A. Paulioniai, V. Pleškūnas, J.S. Pranskevičius, J. Pukteris, V. Rupšys, B. Simonaitis, A. Skabeikis, B.V. Šakenis, A. Šeduikis, J. Šuopys, B.J. Tamošiūnas, O. Vileniškienė;

po \$ 5,- A. Antanėlis, V. Aras, R. Bielkevičius, J. Činčys, J. Dekeris, R. Druktenis, V. Dzikas, J. Freimanas, R. Latožienė, Jn. Lukoševičius, M. Markevičienė, J. Motūza, A. Pocevičius, S. Ramanauskas, E. Ribokienė, V. Sidabra, J. Smailys, P. Šaulys, A. Totilas, J. Žurkevičius.

VISIEMS AUKOTOJAMS NUOŠIRDŽIAI DEKOJAMA.

ANDERSON, SINCLAIR, WALTERS, SHAW & MOONEY

Barristers and Solicitors

Patent and Trade Mark Agents

VICTOR E. RUDINSKAS, B.C.L., LL.B., M.B.A.

Member of the Ontario and Quebec Bars

Toronto: 3416 Dundas St. West, Suite 209, Toronto, Ont. M6S 2S1 Tel.: 9(416)-767-2127

Mississauga: Plaza One, Suite 200, 2600 Agentia Road, Mississauga, Ont. L5N 1P7 Tel.: (416)-821-8522

Telex: 06-960168.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE. (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

PARAMA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:	IMA:
7 1/2% už 90 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo ... 10 1/2%
7 1/2% už 6 mėn. term. indėlius	už nakilnojamą turto paskolas (mortgages):
7 1/2% už 1 metų term. indėlius	su nekeičiamu nuosimčiu
7 3/4% už 2 metų term. indėlius	1 metų 10 1/2%
8% už 3 metų term. indėlius	2 metų 11%
9% už GIC 1 m. garant. inv. paž.	3 metų 11 1/2%
9 1/4% už GIC 2 m. garant. inv. paž.	(fixed rate)
8% už pensijų planą (var. rate)	su keičiamu nuosimčiu
8 3/4% už 1 m. term. pensijų planą	1, 2 ar 3 metų 9 1/2%
8% už pensijų fondą RRIF (v.r.)	(variable rate)
6% už taupymo s-tas	
5 1/2%-7% už kasd. palūk. s-tą	
4 1/2%-5 1/2% už kasd. pal. čekių s-tą	

AKTYVAI VIRŠ 64 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki \$65 000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santautų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmenines paskolas mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigų nemokama perlaides, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of credit) ir antieili mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais - nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

TELEFONAS: 532-1149

TAUPYK IR SKOLINKIS PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME

TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

PRISIČĖLIMO

PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 7 1/4%	Asmeninės paskolas nuo 11%
180-364 d. term. ind. 7 1/4%	Sutarties paskolas nuo 11%
1 metų term. indėlius 7 1/2%	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų term. indėlius 8%	1 metų 10 1/4%
3 metų term. indėlius 8%	2 metų 10 3/4%
1 metų GIC-met. palūk. 9%	3 metų 11%
2 metų GIC-met. palūk. 9 1/4%	Su keičiamu nuosimčiu
3 metų GIC-met. palūk. 9 1/2%	1, 2 ir 3 metų 9 1/4%
1 metų GIC-mėn. palūk. 8 1/2%	Draudžiamos asmeninės ir sutarties paskolos iki \$15,000
RRSP ir RRIF (pensijos) ... 7 1/2%	ir narių gyvybė iki \$2,000 už santapus laikomas šėru, čekių ir taupymo sąskaitose.
RRSP-1 metų term. ind. 8 1/2%	
Specialią taup. s-tą 7%	
Taupomąją sąskaitą 6%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 7%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 5 1/4%	

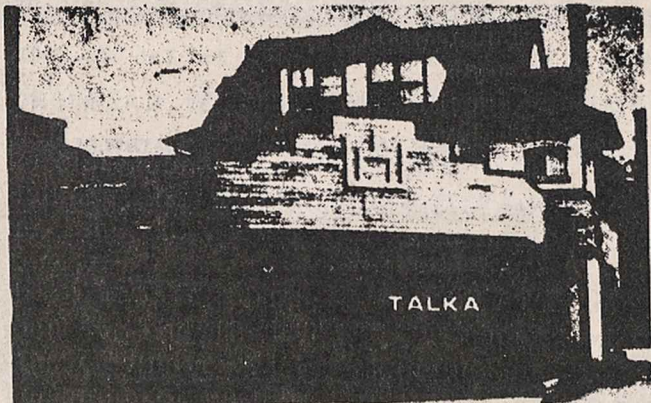
Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI VIRŠ 35 MILIJONŲ DOLERIŲ

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūjęs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 26 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	IMAME UŽ:
Indėlius (P.C.A.) 3%	nekiln. turto pask. 10.5%
santaukas 5.75%	asmenines paskolas 12.50%
kasdienines palūkanas	Nemokamas pilnas čekių
už santaukas 5.25%	patarnavimas
term. indėlius 1 m. 9.25%	Nemokama narių gyvybės
term. indėlius 3 m. 9.75%	drauda pagal santaukų
reg. pensijų fondo 6.50%	dydį iki \$ 2,000
90 dienų indėlius 8. %	Nemokama asm. paskolų
(minimum \$5,000)	drauda iki \$ 25,000
Reg. pensijų 1 m. 9.25%	

DARBO VALANDOS: pirmadieniai, antradieniai ir ketvirtadieniai — nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p.; trečiadieniai — nuo 10 val. r. iki 1 v. p.p.; penktadieniai — nuo 10 val. r. iki 7 val. v.; šeštadieniai — nuo 9 val. r. iki 12 val. r. Liepos — rugpjūčio mėn. šeštadieniai uždaryti.

hamilton

SLA KUOPOS SUSIRINKIMAS

1987 m. gruodžio mėn. 17 d. kuopos narių J. ir E. Bajoraičių namuose įvyko SLA Hamiltono 72 Kuopos draudimo narių susirinkimas. Jame dalyvavo visi veldybos nariai ir dalis Kuopos narių. Kuopos pirmininko J. Šarapnicko patiekta dienvakšė buvo priimta be pataisų. Iš pokalbių paaiškėjo, kad Kuopos reikalai tvarkomi pagal organizacijos potvarkius ir gerai. Ypač Kuopos narių apdraudimas mokesčiai gaunami nurodytu laiku ir be pavėlavimų siunčiami SLA Centru Chicagėje.

Toliau Kuopos pirmininkas panešė, kad finansų sekretorius Gediminas Melnykas, pirmininko pasiūlymu, už gerai atliktą Kuopai darbą arti 20 metų, SLA Centro yra apdovanotas 14 karatų auksiniu žymeniu. Žymenį ikeitė jam pirm. J. Šarapnickas, o susirinkimo dalyviai už tai gausiai paplojo. Po šio malonaus momento, pirmininkas pranešė, kad dėl pablogėjusios sveikatos ir nuo šios dienos jis Kuopai toliau negalės vadovauti ir prašė pasirinkti kitą pirmininką. Po trukusios tylos, teko įieškoti naujo Kuopos pirmininko susirinkusiųjų tarpe. Tačiau kviečiami asmenys nuo tokių pareigų atsisakė. Galiausiai, gelbėdamas savo organizacijos reikalus, po trečio kreipimosi, Kuopos vadovu sutiko būti Z. Pulianauskas neilgam laikui. Tarp kitko, tose pareigose jis jau yra buvęs ankstyvesniais metais. Vadovo reikalui teigiamai išsprendus, tuo ir

buvo baigtas susirinkimas.

Šeimininkai tuojau apdengė stalą gausiais užkandžiais ir susirinkusius prašė vaišintis gaminiais, patiektais pačios namų šeimininkės rūpesčiu.

Pažymėtina, kad Juozas Šarapnickas Kuopos vadovu apvaliai skaičiuojant, buvo 20 metų. Eilę metų buvo kartu ir finansų sekretoriumi. Jis pats ir dalis Kuopos narių gyvena St. Catharines mieste, maždaug vienos valandos laiko kelionėje vairuojant automašiną į Hamiltoną. Tačiau visi Kuopos reikalai visada būdavo atliekami laiku ir tvarkingai.

Susirinkusieji, gražiai pasivažiinę, pasikalbėję įvairiomis temomis, skirstėsi į namus, likę dėkingi šeimininkams.

Reikėtų priminti, kad Kuopos valdybą dabar sudaro: Z. Pulianauskas — pirm., J. Bajoraitis — sekretorius, G. Melnykas — finansų sekretorius ir I. Varnas — Kuopos išdininkas.

Sekantis narių susirinkimas įvyks dar šiais metais.

P. Zigmantas

ottawa

IŠ SOSTINĖS LIETUVIŲ GYVENIMO

Tradicinė KALĖDŲ EG-LUTĖS sueiga įvyko gruodžio 20 d., sekmadienį, St. Hyacinth Parapijos salėje. Ją visada ruošia Dr. VINCO KUDIRKOS LITUANISTINĖS MOKYKLOS Tėvų Komitetas.

Mūsų mokykla kasmet vis šiek tiek paauga. Šiais mokslo metais turime 15 mokinių ir dvi mokytojas. Tenka pasidžiaugti, kad

MILWAUKEE

Toronto GINTARO tautinių šokių grupės vadovai Rita ir Juozas KARASIEJAI po savo pasirodymo "Holiday Folk Fair" programoje Milwaukee mieste lapkričio 21 d. Karasiejai yra VIII tautinių šokių šventės, kuri įvyks šią vasarą Hamiltone, meninės dalies vadovybės nariai.

TORONTO "GINTARAS" MILWAUKEE MIESTE

Toronto tautinių šokių ansamblis GINTARAS, vadovaujamas Ritos ir Juozo Karasiejų, praeitų metų lapkričio mėn. pabaigoje šoko tris dienas Wisconsin'o valstijoje, Milwaukee mieste įvykusiame tautybių festivalyje, kuris yra laikomas didžiausiu tos rūšies renginiu Amerikoje.

Čia pasirodė dvi lietuvių grupės: Wisconsin'o KLUMPES ir Lemonto (prie Čikagos) SPINDULIO, o taip pat apie 30 kitų tautų šokėjų. Kadangi lietuviai tais metais buvo svarbiausia tautybė, tai jiems buvo duota daugiausiai pasirodymų. Vienas iš jų buvo skirtas torontiečiams ir jie čia davė daugiau negu pusę valandos užtrukusį pasirodymą.

Rengėjai sumokėjo išlai-

mokyklą lanko ir du vaikai iš JAV. Tai Kriščiūnų šeimos atžalos: GINTAS 6 mt. ir LINAS 5 m. amžiaus. Daugeliui tikrai džiugina tokios tėvų pastangos.

Oras šiai mokyklos šventei pasitaikė labai blogas: sniego pūga. Bijotasi susilaukti mažo dalyvių skaičiaus, tačiau susirinko kaip retai kada: apie 80 asmenų.

Sueiga prasidėjo pamalomis, kurias laikė ir prasmingą pamokslą pasakė kun. dr. V. Skilandžiūnas. Po to pereita į Parapijos salę. Pradinį žodį tarė Tėvų Komiteto p. k. R. Čeponkienė. Ji pasidžiaugė geru mokyklos darbu, nors ir nežymiu prieaugliu, ir pakvietė mokyklos vedėją Alę Paškevičienę prarasti programą.

Programoje buvo visos mokyklos mokinių pasirodymai. Suvaizdinta A. Paškevičienės vieno veiksmo prieškalėdinis vaizdelis DEMONSTRACIJA. Vaidinimelio trumpas turinys toks: ūkininkas (R. Verbyla) su žmona (K. Sakute) geris gražiai suaugusiu eglynėliu.

das už gintariečių kelionę ir 5 dienų išlaikymą Milwaukee mieste. Ši festivaliui aplankė apie 70.000 žmonių, kurių gana didelė dalis pamatė ir lietuvių šokėjus, o taip pat ir įvairias parodas. Į šį festivalį buvo pakviestas ir didelis tautinių šokių žinovas Vytautas Bielajus iš Denver, Colorado, kuris ten leidžia anglų kalba vienintelį Amerikoje folkloro žurnalą VILTIS.

Gintariečių pagalba lietuvių pasirodymams Milwaukee festivalyje buvo visokeriopai sėkmingas ir gražus. Jį pamatė ir nemaža Čikagos lietuvių, kurie ten nuvažiuoja specialiais autobusais ir automobiliais.

Dabar lauksime Laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventės, įvykstančios Hamiltone liepos mėn. 2 d., kurioje pasirodys keli tūkstančiai lietuvių šokėjų.

E. Šulaitis

Didoka dalis jos jau užparduota iškirsti Kalėdoms. Žmona norėtų daug ką įsigyti namams pagražinti. Vyras taupus. Jis ketina pinigų padėti į banką juodai dienai. Žmona pamato ateinant iš miškelio būrį jo padarėlių ir ima baimintis, vyras ją nuramina, jis drąsesnis. Jiems priartėjus paaiškėja, kad tai šio išauginto miško gyventojai: kiškiai, lapė, meška, šeškas, vilkas, pelytės ir dar eilė kitokių. Visi jie laiko kažką paslėpę. Sustoję tyli. Pirmasis prabyla ūkininkas, klausdamas jų, kas juos visus suartinę taip ir ką jie nori. Miško gyventojų vardu prabyla Lapinas (J. Sakute). Pareiškia, kad miškas esąs jų namai ir jie neleis jį naikinti. Visi iškelia protesto plakatus, kuriuos buvo slėpę, ir vienu balsu ima šaukti protesto šūkius. Ūkininkas nusileidžia, jis esąs šeimininkas ir niekas negalės jam nieko įsakyti. Tada Lapinas ima jam grasinti.

Išvestas į priekį kiškis (Andrea Gutauskaitė) žada

Mirus L.K. Mindaugo šaulių kuopos šauliui

A + A

MYKOLUI GRINKUI,

jo žmonai g. š. MONIKAI, sūnui MYKOLUI su žmona CLAUDETTE, dukraitėms LISAI ir KRISTINAI, dukrai LINDAI su vyru HENRIKU liūdesio valandoje reiškia gilią brolišką užuojautą —

L.K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA

Skyriaus nariui

A + A

MYKOLUI GRINKUI

mirus,

liūdesio valandoje gilią užuojautą reiškia: žmonai MONIKAI, sūnui MYKOLUI, dukrai LINDAI ir jų šeimoms —

L.K. VETERANŲ S-ga RAMOVĖ, Montrealio Skyrius

Klubo nariui

A + A

MYKOLUI GRINKUI

mirus,

nuoširdžiai užjaučiame žmoną MONIKĄ, sūnų MYKOLĄ, dukrą LINDĄ ir jų šeimą —

LIETUVIŲ ŽVEJOTOJŲ-MEDŽIOTOJŲ KLUBAS "NIDA"

apgraužti žiemą visus vaismedžius. Lapė (Lina Augaitytė) grasina išpjauti jo visas vištas. Vilkas (Andrius Čeponkus) užtikrina pagrobisąs jų auginamą Kalėdoms riebių paršiuką. Meška (Aleksas Čeponkus) išvartysianti visus avilius ir sunaikinsianti bites. Šeškas (Paulius Gutauskas) padarysias jam nemalonų kasdienį gyvenimą. Pelytės (Rasa Augaitytė, Asta Baršauskaitė ir Onutė Baršauskaitė) paketina pragiaužti svirne grūdų maišuose skyles o kamaroje sunaikinti visus skanumynus: lašinius, skilandį, sūrį.

Likę kiškiukai (Asta Augaitytė, Andrius Hudson) derinosi prie kitų, keldami triukšmą. Žmona tikrai išsigasta dėl tų grasinimų ir ragina vyrą, ką nors daryti, mėginti susitarti.

Pagaliau ūkininkas nusileidžia ir dalį eglynėlio atiduoda miško gyventojams su sąlyga: Lapinas turi prižiūrėti, kad jam nebūtų daroma žala.

Lapinas, pasitaręs su savaisiais sutinka, tik prašo ūkininko sušelpiti juos maistu ir nors menka pastogė per didžiuosius žiemos šal-

čius. Ūkininkas pažada. Palinkėję gerų švenčių, miško gyventojai su daina grįžta į mišką.

Visi vaidintojai, ypač vyresnieji, atliko savo vaidmenį puikiai. R. Barisa buvo pagaminęs puikias dekoracijas, o m a m y t ė s pasistengė apręgti savuosius vaidintojus gražiais rūbeliais. Ponia Loreta padėjo vaidinimą piano muzika. Tenka tik apgailestauti, kad scenoje dėl esamo erdvės trūkumo nebuvo įmanoma miško gyventojų atėjimą perkelti į priešingą pusę.

Po vaidinimo KALĖDŲ SENELIS (p. Lukša) pradžiuo vaikūčius savo dovanelėmis. Čia nepamirštama kartais ir vyresniųjų, kurie metų eigoje pasirodo verti SENELIO dėmesio.

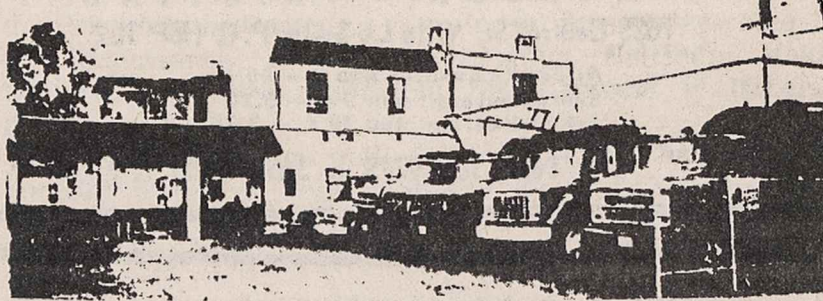
Kaip ir kitais metais, p a s i g e s t a programos pabaigoje Bendruomenės v a d o v ū paskatinančio žodžio mūsų jauniui. Pabaigai visi pakviesti sunešinėms vaišėms — kavutei. Išsiskirstyta gera pakilia nuotaika.

Albinas Vilniškis

GUY RICHARD ROOFER — COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausios patarėjas ir darbo atliekamas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av
Chateauguy, Que. Verdun, Que.,

Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

Dino

VALYKLA

SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

PATARNAVIMAS — GREITAS IR TIKSLUS!

333-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter Dauginis Insurance Broker Limited
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

V. Bačėnas

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

296 Queen St. W., Toronto, Ont. M5V 2A1
Kreiptis: V. BAČENAS, Tel.: (416)-593-0600.

MIRUSIEJI:

GRINKUS MYKOLAS, 82 m. amžiaus, mirė Montreal General ligoninėje. Pirmosios imigracijos susipratęs lietuvis, šaulys, veiklus AV Parapijos narys priklausęs Parapijos Komitetui. Liko žmona, sūnus ir duktė su šeimomis. Palaidotas iš AV Parapijos bažnyčios. Užuoja artimiesiems.

ŠEŠTADIENINĖS MOKYKLOS KALĖDŲ EGLUTĖ

Praeito gruodžio mėn. 20 dieną Šv. Kazimiero Parapijos salėje įvyko tradicinė Montrealio lituanistinės mokyklos Kalėdų Eglutė. Kad oras ir buvo nepalankus, nemažas būrys tėvelių, senelių ir kitų svečių susirinko pasižavėti programa ir pasidžiaugti kalėdine nuotaika.

Šių metų pasirodymas AUKSINĖ ŽASIS buvo ypatingai įdomus. Scena buvo išradingai dekoruota ir tarp spalvingų medelių ir namukų mokyklos mokiniai - 37 iš viso - atliko savo roles su entuziazmu ir linksma energija.

Po vaidinimo mokiniai pagiedojo kalėdines giesmes ir pabaigę, pradėjo garsiai kviesti Kalėdų Senelį į sceną. Pagaliau pasigirdo "Ho. Ho. Ho." ir raudonai apsitaisęs Senelis, didelį dovanų maišą užsimegęs ant pečių, pasirodė salėje, sulaukdamas publikos plojimų ir vaikų patenkintų riksmų. Jis išdalino mokiniams ir mažesniems vaikams dovanėles ir vėl iškeliavo.

Tada visi pasivaišino tėvų komiteto paruoštais užkandžiais ir linksmai praleido laiką.

Padėka mokytojoms, kurios paruošė vaikus pasirodymui, tėvų komitetui už jų darbą ir svečiams, kurie per savo dalyvavimą parodė, kad jie paremia mokyklą.

Giesmes giedojo visi mokiniai, o vaidinimo roleles atliko: Vasiliauskas Andrius, Ramsay Andrius, Rutkauskaitė Venta, Išganaitis Tomas, Bulkaitė Danutė, Pelletier Tammy, Išganaitė Elvyra, Lamothe Melanie, Baltuonytė Jennifer, Rutkauskas Antanas, Sodo Kristofer, Rudinskaitė Ina, Bulota Laurynas, Bulota Daliukas, Dragūnas Andrius, Drešeris Adomas, Piečaitis Juozukas, Baltuonytė Linda, Lapinaitė Lyana, Ramsay Kristina, Dragūnaitė Emilija, Drešerytė Maika, Landry Jūra,

Dr. JONAS MALISKA

Tel.: 866-8235

Dr. MICHEL HUYNH

Tel.: 866-9297

D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJAI-CHIRURGAI
1440 St. Catherine St. W. Suite 600
Montreal, P.Q. H3G 1S5

M. CUSSON VAISTINĖ

7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2

Atidaryta kasdien nuo 9 - 10 v.v.
Šeštadieniais: nuo 9 r. - 9:30 v.v.
Sėkmadieniais: nuo 10 r. - 9:30 v.v.

Tel.: 366-9745 ir 365-0505

DR. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING

1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Que., H3G 1L6
Tel.: 931-4024

Notariai

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

Suite 1143, Sun Life Building

1155 rue METCALFE, Montreal, Que., H3B 2V6

Tel. (514) - 871-1430

MONTREALIO LIETUVIŲ STUDENTŲ SĄJUNGA KARTU SU "LITU"

kviečia jaunimą į

Slidinėjimo ekskursiją

OWLS HEAD SLIDINĖJIMO CENTRE

š. m. VASARIO mėn. 6 d. KAINA: \$18.00

Informacijai ir Registracijai kreiptis į Danių Piečaitį, Tel.: 767-8779.

Greenspoon Stefutė, Ma-
kauskaitė Stefa, Alinauskas
Adam, Baltuonytė Susan,
Bulka Mykolas, Bulota Kris-
tijonas, Bulota Mariukas,
Gorytė Andrytė, Išganaitė
tė Ona, Leckman Jonathan,
McLean Tamara, Sodo Da-
rya, Sodo Erik, Staškevi-
čius Danielius. D.K.V.

• "NL" SPAUDOS BALIUS
Montrealyje bus š.m. BA-
LANDŽIO mėn. 16 d.

AUKOJO Kanados Lietuvių
Fondui:

Izidorius Mališka ir Vin-
cas su Silvija Piečaičiai
prieš šventės padidino savo
inašus Kanados Lietuvių
Fondui.

Į narius įstojo KLB
Montrealio Apylinkės sto-
vyklavietė BALTĖJA. Visi
paukojo po \$100.

KLF nuoširdžiai DĖKOJA.

**AUSROS VARTŲ
PARAPIJOS SUSIRINKIME**

Susirinkimą atidarė š.
m. sausio mėn. 10 d., 12 val.
AV Parapijos kleb. J. Ara-
nauskas, SJ. Sudarytas pre-
zidiumas, pirmininkaujant
dr. Petriui Lukoševičiui; sek-
retoriavo Petras Drešeris.

Mandatų komisiją suda-
rė Jonas Lukoševičius ir
Ona Augūnienė.

Praeito susirinkimo pro-
tocolą perskaitė inž. Iz. Ma-
liška. Pranešimus patiekė
kleb. J. Aranauskas, SJ, Pa-
rapijos K-to pirm. A. Cepulis
ir išdėstė E. Krasowski.
Iš jų paaiškėjo, kad AV
Parapija yra išmokėjusi vi-
sas skolas ir finansiniai
stovi tvirtai.

Iz. Mališkai - Komiteto
valdybos nariui - kadencija
buvo pasibaigusi, bet prašo-
mas, sutiko pasilikti dar
kitai kadencijai.

Iš Komiteto išėjo E. Kra-
sowski. Jos vieton dabar
yra Ona Ušienė ir papildo-
mai M. Grinkienė.

Klebonas pranešė,
kad yra parašęs prašymą
vyskupui Pauliui Baltakiui,

Dr. PHILIP STULGINSKI

D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS

8606 Centrale, kampas 45-th Ave.,

Suite 209, Que., H8P 1N5

Tel.: 364-4658

Dr. Gaétan BÉRARD, D.M.B.

Dantų gydytojas - chirurgas

466 A. boul. des Laurentides

Pont Vieu, Laval, H7G 2V1

(Prie boul. Concorde)

Skambinti Tel.: 662-1177

ir susirinkimas tam pritarė,
kad diakono Pauliaus Mališ-
kos šventinimai į kunigus
būtų atlikti mūsų AV Pa-
rapijoje ir kad jis būtų pa-
skirtas toliau čia dirbti.

Toks prašymas bus pa-
siųstas vysk. P. Baltakiui su-
sirinkimo vardu.

Po susirinkimo dalyviai
buvo kviečiami pasirašyti
protokolą, buvo vaišinami
kavute ir užkandžiais.

Dabar AV Parapijos Ko-
miteto Valdyboje yra: A. Če-
pulis, M. Grinkienė, O. Ušie-
nė, Vl. Žitkus, E. Augūnas
ir Iz. Mališka. M.A.

• SAUSIO mėn. 17 d. po
11 val. pamaldų, AV Pa-
rapijos salėje bus rodoma
bostoniečio Antano K u l b i o
filma "Partizanai",
ištraukos iš praėjusio VLIK
o Seimo ir kt.

Nuoširdžiai kviečiami
visi.

"VAIVORYKŠTĖS" PARODA
LASALLE BIBLIOTekoJE

Š.m. sausio mėn. 31- va-
sario mėn. 19 d. LaSalle
Bibliotekoje /kampas Dol-
lard ir La Verendrey/, gra-
žioje patalpose vyks Mont-
realio VAIVORYKŠTĖS pa-
tiektų darbų paroda.

Visi LaSalle gyventojai
turės progos susipažinti
su lietuvių liaudies meno
kai kuriais pavyzdžiais ir
su VAIVORYKŠTĖS grupės
darbais.

Tą parodą turėtume vi-
si aplankyti, parodyti, kad
šiame priemiestyje gyve-
nantys lietuviai yra išvystę
įvairią veiklą

• VASARIO 16-TOSIOS mi-
nejimas Montrealyje bus
vasario mėn. 21 d., sėkmadi-
nį, 3 val. p.p.

Pagrindinę kalbą sutiko
pasakyti PLB pirm. V. Ka-
mantas.

**1988 METŲ EKSURSIJOS Į LIETUVĄ
IŠ MONTREALIO.**

10 dienų Lietuvoje, nuo
GEGUŽĖS 13 d. iki GEGUŽĖS 27 d. = \$1900.-

15 dienų Lietuvoje nuo
BIRŽELIO 24 d. iki LIEPOS 11 d. = \$2460.-

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į:
Liudas Stankevičius, 1053 Cr. Albanel, Duvernay,
Laval, Qué. Canada. H7G 4K7. Tel.: (514)-669-8834.

Maurice Electrique Ltee

ENTREPRENEUR ELECTRICAL
ÉLECTRICIEN CONTRACTOR

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS

102A, ALLION
LASALLE, QUÉ. H8P2C5

TEL: 366-5484

PASTATŲ KANALIZACIJOS VALYMO SPECIALISTAS (CMG)

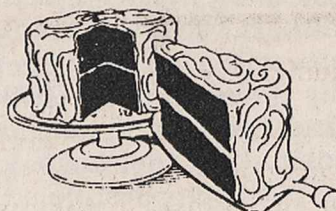
ir VAMZDŽIŲ (PLUMBING) TVARKYMO

REGISTRUOTA ĮSTAIGA

atlieka darbus, kreipiantis į COSTA, Tel.: 733-9878

WAWEL

LENKŲ CUKRAINĖ

• Gâteaux • Biscuits • Įvairūs pyragaičiai
• Gâteaux au fromage • Spurgos
• Pain • Café • Sausainiai
• Meilleurs beignets (Ponchik) • Agurciniai ir kitokie
pyragai

2524, Ontario E., Mtl 524-3348

PRISTATO VESTUVĖMS IR KITOMS PROGOMS

"ADAMS" RESTORANAS

7633 La Salle Blvd., LA SALLE, P.Q.

Tel.: 365-8666

Sav. Ona Voroninkaitienė "Smoked meat" specialistė

ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĘ.

Maurice Kaplan

Kailių Siuvėjas

Tel 767-6183 dabar pakeistas į: 288-9646

• Didelis pasirinkimas gatavų paltų
• Vasaros laiku saugojimas (Storage)
• Taisan ir remodellingas
• Siuvu ir patalynė

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Tel: 288-9646

**TONY
PHOTO
STUDIO**

PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARIAGE - WEDDINGS

5220 Queen Mary Rd. Suite 8

TONY LAURINAITIS

Montreal, P.Q. H3W 1X5

Tel.: 481-6608

LITAS

**MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA**

1475 DE SEVE ST, MONTREAL QUE H4E 2A8 Tel: 766-5827; 766-5830

SKYRIAI: 3907 A ROSEMONT Blvd. ir ŠV. KAZIMIERO P-ja

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAI virš \$ 23,000,000 REZERVAS virš \$ 750,000

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS ... 9 %	TAUPYMO - specialios 5 1/2 %
TERM. INDĖLIUS:	TAUPYMO - su gyv. dr. 5 %
1 metų..... 8 1/4 %	TAUPYMO - kasdieninės.. 4 3/4 %
180 d. - 364 d. 7 1/4 %	EINAMOS 4 1/2 %
120 d. - 179 d. ... 7 %	RRSP ir RRIF term. 9 1/4 %
60d. - 119 d. 6 1/4 %	RRSP ir RRIF taup..... 6 1/4 %
30 d. - 59 d. 6 1/2 %	

IMA UŽ:

NEKILN. TURTO nuo 10 1/2 % ASMENINĖS nuo 10 3/4 %

VĒLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	Rosemont	Šv. Kazimiero
Pirm. Antr. Treč.	9:00 - 3:00	-----	-----
Ketvirtadieniais	12:00 - 8:00	4:00 - 8:00	-----
Penktadieniais	10:00 - 6:00	2:00 - 6:00	-----
Sėkmadieniais	10:30 - 12:30	-----	10:30 - 12:30

Vasaros sezono laiku nuo GEGUŽĖS 15 d. iki SPALIO 15 d.
SEKMADIENIAIS "LITAS" bus uždarytas.

RESTORANAS KOSTAS

Specialybė - "BROCHETTERIE" -

RECEPTION HALL, tinkama banketams, vedyboms
ir kitiems susibūrimams. ĮVAIRŪS GĖRIMAI.

6201 Bannantyne Ave., Verdun, P.Q., H4H 1J4.

Rezervacijai skambinti: 768-2707 arba 768-9198.

**LASALLE
AUTOMOBILE INC.**

* Automobilių nuoma
* Naujų ir vartotų pasirinkimas
* Pardavimas
* Aptarnavimas

1050 Lapierre
coin La Verendrye

Dodge Chrysler
Camions Dodge Trucks

366-7818

Member

Foto M.L.S.
SISTEMA

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS

PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.

Tel: 273-9181 Namų: 737-0844

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1T7

P.S. FINANCIAL SERVICES & INSURANCE

PETER SODO ir JOHN POLCARI

Profesiniai patarnavimai finansų reikalais:

* Annuities * R.R.S.P. * Life Insurance *
* Group Pension * Finansų ir mokesčių planavimas *
4999 St. Catherine St. West, Suite 450, Westmount H3Z 1T3
Tel.: 481-0311

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIECAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CŪTĖ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALJUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALJUMINIUM, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS.

SAVININKAS: John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA